

Jaarverslag 2010

Jaarverslag 2010

Stichting bedrijfstakpensioenfonds voor de banden- en wielenbranche

Inhoud Jaarverslag

Voorwoord	5
Karakteristieken van het pensioenfonds	6
Doelstelling	6
Profiel van de organisatie	6
Kenmerken regeling	6
Vrijwillige regelingen	7
Statutaire organen	7
Externen	9
Kerncijfers	11
Verslag van het verantwoordingsorgaan	13
Verslag van het bestuur	16
Bestuursbesluiten	16
Goed pensioenfondsbestuur (Pension Fund Governance)	21
Maatschappelijk verantwoord ondernemen	23
Risicoparagraaf	24
- Beleggingsrisico's	24
- Actuariële risico's	25
- Operationele risico's	25
Pensioenontwikkelingen 2010, regelgeving en overheidsbeleid	27
Beleggingen	29
Financiële markten in 2010	29
- Beleggingsbeleid 2010	30
- Beleggingsresultaten in 2010	31
- Belegd vermogen	32
- Marktvooruitzichten	32
- Beleggingsbeleid in 2011	33
Verslag van de deelnemersraad	34
Jaarrekening	35
Balans per 31 december 2010 na bestemming van het saldo van baten en lasten	36
Staat van baten en lasten over 2010	37
<i>Toelichting behorende tot de jaarrekening 2010</i>	<i>38</i>
- Grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling	39
- Risicobeheer en derivaten	47
- Toelichting op de balans per 31 december 2010	56
- Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	65
- Toelichting op de staat van baten en lasten over het boekjaar 2010	66
- Kasstroomoverzicht	72

Overige gegevens	73
Actuariële verklaring	73
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	74
Slotwoord	75
Bijlage	76
Samenvatting van de pensioenregeling en overgangsregeling zoals deze per 1 januari 2006 van kracht zijn.	

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2010 van de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche.

Het jaarverslag bestaat uit de karakteristieken van het fonds, het verslag van het bestuur, deelnemersraad en verantwoordingsorgaan, de jaarrekening en overige gegevens.

In het hoofdstuk karakteristieken worden o.a. de doelstelling van het fonds, het profiel van de organisatie, de samenstelling van de statutaire organen en de kerncijfers weergegeven.

In het verslag van het bestuur wordt u geïnformeerd over de beleidsmatige zaken die in 2010 hebben gespeeld, zowel op het gebied van pensioenen als op het gebied van beleggingen.

In de jaarrekening worden het fondsvermogen en de mutaties daarin gedurende 2010 gepresenteerd en wordt een toelichting gegeven over de grondslagen voor de waardering en de mutaties in de beleggingsportefeuille.

Onder overige gegevens treft u tot slot de actuariële verklaring en de controleverklaring aan. Daarnaast zijn in dit hoofdstuk de gebeurtenissen na balansdatum met belangrijke financiële gevolgen voor het fonds weergegeven.

Korte schets ontwikkelingen 2010

In 2010 heeft het pensioenfonds veel aandacht besteed aan de financiële positie van het pensioenfonds en de ontwikkelingen op financiële markten. 2010 heeft voor een groot deel in het teken gestaan van de uitvoering van de maatregelen van het in 2009 zorgvuldig met CAO partijen vastgestelde herstelplan. Ultimo juli 2010 lag de dekkingsgraad nog redelijk in lijn met het herstelplan. In augustus is de situatie echter verslechterd door de scherpe daling van de marktrente. De maanden erna is er sprake geweest van een licht herstel in de financiële positie van het pensioenfonds.

De hoogte van de dekkingsgraad werd mede beïnvloed door de verbetering van de levensverwachting. In 2009 had het pensioenfonds hiervoor een opslag van 3,7% in de voorziening pensioenverplichtingen opgenomen (6.870 duizend euro). Na de publicatie van de nieuwe Prognosetafel door het Actuarieel Genootschap bleek de gehanteerde opslag te laag. De overgang op de nieuwe Prognosetafel heeft in 2010 dan ook een extra verhoging van de voorziening pensioenverplichtingen veroorzaakt van 3% (6.984 duizend euro). Op de nieuwe Prognosetafel is een leeftijdsafhankelijke correctie toegepast. Als gevolg hiervan nam de voorziening pensioenverplichtingen met 0,6% (1.315 duizend euro) af. Per saldo is het uiteindelijke effect op de voorziening pensioenverplichtingen als gevolg van de overgang naar de nieuwe Prognosetafel onder toepassing van de leeftijdsafhankelijke correctiefactoren dan ook een verhoging van 2,4% (5.669 duizend euro). Naast de invoering van de nieuwe Prognosetafel is een aantal andere actuariële grondslagen gewijzigd. Dit heeft een verlaging van de voorziening van 1,6% (3.599 duizend euro) opgeleverd. Eind 2010 bleek het totale effect op de voorziening, exclusief de in 2009 genomen opslag van 3,7%, 0,9% (2.070 duizend euro) te bedragen. Dat leidde tot een daling van de dekkingsgraad.

In het vierde kwartaal van 2010 verbeterde de situatie weer mede door de goede performance van de aandelenmarkten in deze periode en een stijging van de marktrente.

In 2010 daalde de dekkingsgraad per saldo van 104% (per 31-12-2009) naar 100,6% (per 31-12-2010). In het herstelplan is uitgegaan van een beoogde dekkingsgraad van 99% eind 2010. Het herstelplan is in februari 2011 geëvalueerd. Het pensioenfonds heeft geconcludeerd dat, indien wordt uitgegaan van het in het herstelplan opgenomen fondsrendement, het toekomstige herstel van de financiële positie naar verwachting voldoende is en thans geen aanvullende maatregelen nodig zijn. Het pensioenfonds zal naar verwachting ultimo 2013 uit de situatie van dekkingstekort zijn.

Het bestuur stelde het jaarverslag 2010 en de daarbij behorende staten voor De Nederlandsche Bank (DNB) vast op 1 juni 2011.

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche

Co Dwarswaard, plaatsvervangend voorzitter

Ruud Spuijbroek, secretaris

Karakteristieken van het pensioenfonds

Doelstelling

Doel van het fonds is het verstrekken van pensioenen en andere uitkeringen bij ouderdom, arbeidsongeschiktheid en overlijden aan werknemers, gewezen werknemers en hun nabestaanden overeenkomstig de bepalingen van het pensioenreglement en de statuten. Het doel wordt bereikt door:

1. het vormen van fondsen;
2. het uitvoeren van de pensioenregeling zoals in het pensioenreglement omschreven;
3. al die maatregelen, die aan het doel ten goede komen.

Profiel van de organisatie

De Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche, statutair gevestigd te Den Haag, is opgericht in 1986. De laatste statutenwijziging was op 18 juni 2009. De Stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 41154308. Het fonds is een Bedrijfstakpensioenfonds en is aangesloten bij koepelorganisatie De Pensioenfederatie. Het fonds is het bedrijfstakpensioenfonds voor werkgevers en werknemers in de volgende sectoren:

- het bandenimportbedrijf;
- het bandengroothandelsbedrijf;
- het bandenservicebedrijf;
- het bandensnelse-servicebedrijf;
- het bandeninzamelingsbedrijf;
- het bandenproductie- en vernieuwingsbedrijf;
- het banden be- en verwerkingsbedrijf.

Eind 2010 bestond het totale bestand van deelnemers van het fonds uit 5.888 actieven, 7.348 gewezen deelnemers (slapers) en 868 pensioengerechtigden (inclusief arbeidsongeschiktheidspensioen). Ultimo 2010 bedroeg het belegd vermogen 237,9 miljoen euro.

Kenmerken regeling

Hieronder treft u een aantal kenmerken van de regeling aan. Een meer uitgebreide uiteenzetting van de regeling treft u aan in de bijlage.

Pensioensysteem	Middelloon
Pensioenleeftijd	65 jaar
Pensioenrichtleeftijd	62 jaar
Opbouwpercentage ouderdomspensioen	2,04%
Opbouwpercentage partnerpensioen	70% van het ouderdomspensioen
Overgangsregeling voor deelnemers geboren op of na 1 januari 1950	

De overgangsregeling voor deelnemers geboren vóór 1 januari 1950 wordt door het fonds voor rekening en risico van de Stichting Vrijwillig Vervroegd Uittreden uit de Banden- en Wielenbranche (Stichting VUBAN) uitgevoerd.

Vrijwillige regelingen

Het pensioenfonds voert naast de basisregeling een drietal vrijwillige regelingen uit.

- Excedentregeling: Binnen de basisregeling wordt tot een bepaalde salarisgrens pensioen opgebouwd. Via een excedentregeling wordt de mogelijkheid geboden om extra pensioenaanspraken te verwerven bovenop het pensioen uit de basisregeling.
- WIA-excedentregeling: Deze regeling biedt een aanvulling op de WIA-uitkering.
- ANW-hiaat: Deze regeling is bedoeld voor partners die bij overlijden van de deelnemer geen recht hebben op een (volledig) Anw-pensioen.

Statutaire organen

Samenstelling bestuur

In het verslagjaar hebben zich de volgende wijzigingen in de samenstelling van het bestuur voorgedaan.

Na afloop van het verslagjaar 2009 is Tineke Moleman afgetreden als plaatsvervangend bestuurslid. Zij is per 1 januari 2010 opgevolgd door Koert Peperkamp.

Samenstelling per 31 december 2010

<i>Leden werkgevers</i>		<i>Lid sinds</i>
Ruud Spuijbroek, voorzitter	1)	1 mei 1999
Carel Bikkers, plv. voorzitter	1)	1 maart 2000
Ruud Pleizier	1)	10 september 2009
<i>Leden werknemers</i>		
Joep Holterhues, secretaris	2)	25 april 2006
Joop Bleeker	3)	1 april 2006
Co Dwarswaard, plv. secretaris	4)	1 januari 2002
Plaatsvervangende lid werkgeverszijde		
Wim van de Pavert	1)	9 maart 2009
Plaatsvervangende leden werknemers		Lid sinds
Koert Peperkamp	2)	1 januari 2010
Martijn den Heijer	3)	1 oktober 2006
John Spruijt	4)	1 augustus 2007

- 1) Vereniging VACO, Bedrijfstakorganisatie voor de Banden- en Wielenbranche
- 2) FNV Bondgenoten
- 3) CNV Dienstenbond
- 4) De Unie, vakbond voor industrie en dienstverlening

Dagelijks Bestuur

De voorzitter en secretaris van het fonds vormen het dagelijks bestuur. Zij vertegenwoordigen gezamenlijk de Stichting in en buiten rechte. Het dagelijks bestuur houdt zich bezig met de dagelijkse uitvoeringspraktijk en beleidsmatige aangelegenheden. In de vergadering van het dagelijks bestuur worden zaken voorbereid die worden behandeld in de bestuursvergadering. Ook de terugkoppeling van bestuursbesluiten naar de uitvoeringsorganisatie vindt deels in dit overleg plaats. Daarnaast houdt het dagelijks bestuur zich bezig met de behandeling van ingekomen stukken en de afwikkeling van de lopende zaken. Tot slot wordt het dagelijks bestuur ingeschakeld bij spoedeisende zaken.

Samenstelling van de beleggingscommissie

De beleggingscommissie adviseert het bestuur over het door het bestuur vast te stellen beleggingsbeleid en het jaarlijks op te stellen beleggingsplan van het fonds. Daarnaast ziet zij toe op de uitvoering hiervan door de vermogensbeheerder. De beleggingscommissie wordt terzijde gestaan door de heer Hutten van Capital Management Consultants als extern onafhankelijk adviseur.

Samenstelling per 31 december 2010

Lid werkgever

Wim van de Pavert

Lid werknemers

Co Dwarswaard (voorzitter)

Samenstelling van de communicatiecommissie

De commissie adviseert het bestuur over het communicatiebeleidsplan en het communicatieactieplan. Daarnaast bespreekt en beoordeelt de commissie de meeste communicatie-uitingen naar de deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers. De commissie wordt terzijde gestaan door adviseurs van Syntrus Achmea.

Samenstelling per 31 december 2010

Lid werkgevers

Wim van de Pavert (voorzitter)

Lid werknemers

Co Dwarswaard

Samenstelling van de SLA-commissie

De SLA-commissie adviseert het bestuur over de serviceafspraken met de uitvoerders. Daarnaast bereidt zij beleidsvoorstellen over de verbetering van de dienstverlening voor het bestuur voor. De SLA-commissie monitort de beheersing van processen en de klachtenrapportage van de uitvoerders.

Samenstelling per 31 december 2010

Lid werkgevers

Carel Bikkers (voorzitter)

Lid werknemers

Joep Holterhues

Samenstelling van de deelnemersraad

De deelnemersraad vergadert tenminste tweemaal per jaar samen met het dagelijks bestuur en vier keer per jaar afzonderlijk. De deelnemersraad verstrekt advies aan het bestuur over aangelegenheden waarover een besluit dient te worden genomen. Hierbij gaat in elk geval om:

- maatregelen van algemene strekking;
- wijziging van de statuten en reglementen van het fonds;
- vaststelling van het jaarverslag;
- toeslagbeleid;
- gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van het fonds.

De deelnemersraad is in 2005 opgericht.

Samenstelling per 31 december 2010

Leden deelnemers

Wim Wolffensperger 1)

P.H. Koppelaar 2)

Theo van de Brandhof (secretaris)

Vacature

Vacature

Leden pensioengerechtigden

Peter van de Griend (voorzitter)

1) voorgedragen door: De Unie, vakbond voor industrie en dienstverlening

2) voorgedragen door: CNV Dienstenbond

Samenstelling van het verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan geeft jaarlijks een oordeel over het handelen van het bestuur, het door het bestuur uitgevoerde beleid, evenals de beleidskeuzes voor de toekomst.

Het verantwoordingsorgaan is in 2008 opgericht.

Samenstelling per 31 december 2010

<i>Leden deelnemers</i>	<i>Leden pensioengerechtigden</i>	<i>Leden werkgevers</i>
Jan Kocken (voorzitter)	Peter van de Griend	Aad van den Berg (secretaris)
Theo van de Brandhof	Wim Wolffensperger (a.i.)	vacature

In 2010 is de heer Wim Wolffensperger toegetreden tot het verantwoordingsorgaan op ad interim basis.

Externen

Administrateur

Syntrus Achmea Pensioenbeheer N.V., Molenwerf 2-8 te Amsterdam

Adviserend actuaaris

De heer ir. M.J.M. Pernot AAG, verbonden aan Hewitt Associates B.V., Beukenlaan 143 te Eindhoven, is de adviserend actuaaris van het fonds.

Certificerend actuaaris

De heer drs. S. I. Keijmel AAG, verbonden aan Mercer Certificering B.V., Startbaan 6 te Amstelveen, is de certificerend actuaaris van het fonds.

Beleggingsadviseur

De heer B. Hutten (Capital Management Consultants), Rozebotteltuin 4 te Schalkhaar.

Vermogensbeheer

Mn Services Vermogensbeheer B.V., Burgemeester Elsenlaan 329 te Rijswijk.

Accountant

De heer drs. H.C. van der Rijst RA, verbonden aan PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5 te Amsterdam.

Begeleiding SLA-commissie

De heer A. Smolenaers, verbonden aan Sprenkels & Verschuren BV, Haaksbergweg 13 te Amsterdam

Compliance-officer

Mevrouw drs. A.M.W. Keijsers, verbonden aan Ernst & Young Treasury & Financial Risk Management BV Antonio Vivaldistraat 150 te Amsterdam.

Controleur van de beleggingsadministratie

Institutional Trust Services BV (ITS), Storkstraat 15a-15b te Leusden.

Vertegenwoordiging bestuur in de Klantenraad Syntrus Achmea

In 2010 is de Klantenraad van Syntrus Achmea, de uitvoeringsorganisatie van het pensioenfonds, twee keer bijeen gekomen. Het belangrijkste doel van de raad is om gezamenlijk na te denken over belangrijke thema's in de pensioenwereld en de gevolgen voor vastgoedbeleggingen, vermogensbeheer en pensioenbeheer.

Daarnaast is de Klantenraad een platform om veranderingen in de dienstverlening en nieuwe innovaties van Syntrus Achmea te toetsen. Zo is de raad betrokken bij de invulling van de dienstverlening op het gebied van risicomangement. Ook stond de oprichting van het nieuwe bedrijfsonderdeel Strategisch Pensioenmanagement op de agenda. Elk fonds heeft twee zetels. De leden van de Klantenraad kiezen uit hun midden een Raad van Advies, die ook in 2010 gevraagd en ongevraagd de directie van Syntrus Achmea heeft geadviseerd.

In de Klantenraad van Syntrus Achmea wordt de Stichting vertegenwoordigd door het dagelijks bestuur.

Intern toezicht (Het Vak VC)

Het intern toezicht wordt uitgevoerd door de visitatiecommissie Het Vak VC. De visitatiecommissie bestaat uit drie onafhankelijke, deskundige en gezaghebbende personen. Deze commissie geeft minimaal eenmaal per drie jaar een oordeel over ten minste de volgende taken:

- de beleids- en bestuursprocedures en -processen en de checks en balances binnen het fonds;
- de wijze waarop het fonds wordt aangestuurd;
- de wijze waarop door het bestuur wordt omgegaan met de risico's op lange termijn.

Kerncijfers

Jaar	2010	2009	2008	2007	2006
Algemeen					
Maximum pensioengevend loon	97.431	95.604	92.410	90.035	87.696
Franchise	11.150	11.100	10.850	10.550	10.350
Maximum pensioengrondslag	86.281	84.504	81.560	79.485	77.346
Deelnemers					
- Premiebetalenden	5.793	5.590	5.356	5.182	5.091
- Premievrij i.v.m. invaliditeit	95	107	144	151	155
- Totaal actief	5.888	5.697	5.500	5.333	5.246
- Rustend (niet actief)	7.348	9.469	8.875	8.025	7.216
Totaal deelnemers	13.236	15.166	14.375	13.358	12.462
Pensioengerechtigden					
- Prepensioen	156	150	145	73	87
- Ouderdompensioen	463	413	320	280	261
- Partnerpensioen	121	115	80	72	62
- Wezenpensioen	23	23	22	21	21
- Arbeidsongeschiktheidspensioen	105	106	105	111	121
Totaal pensioengerechtigden	868	807	672	557	552
Uitkeringen (x € 1.000)	4.960¹	2.283	1.961	1.565	1.118
Toeslagverlening					
Actieven	0%	0%	3%	1%	0,5%
Inactieven	0%	0%	1,48%	0,63%	0,75%
Loonindex (CAO-loon) referentieperiode	0,5%	2,5%	3%	2,00%	1%
Prijsindex referentieperiode	0,4%	2,53%	1,48%	1,18%	1,46%
Totaal aangesloten ondernemingen	510	471	457	448	458
Premies (x € 1.000)					
Basisregeling					
Kostendeekkende premie	22.205	24.955	15.467	17.028	-
Gedempte premie	18.849	19.301	17.493	17.157	-
Werkelijke premie ²	25.028	24.710	17.493	13.172	12.537
Premie overgangsregeling (55 min)	-	-	2.567	5.482	3.728
Premiepercentage (% Pensioengrondslag)	23,6%	23,5%	21,5%	21,5%	21,5%

¹ Onderdeel van dit bedrag maakt uit een bedrag van € 2.041 dat is uitgekeerd in het kader van de afkoop van kleine pensioenen van deelnemers die vóór 1 januari 2007 gewezen deelnemer zijn geworden.

² Vanaf 2009 werkelijke premie inclusief premie overgangsregeling.

Jaar	2010	2009	2008	2007	2006
Reserves (x € 1.000)					
Algemene reserve	-15.172	-7.532	-26.817	35.260	30.135
Bestemmingsres. overgangsreg.(55-min)	-	15.257	14.544	9.180	-
Reserve beleidsstaffel premie- en toeslagbeleid	16.630	-	-	-	-
Reserve overbruggingsregeling	-	-	-	4.538	4.538
	1.458	7.725	-12.273	48.978	34.673
Vermogen & Solvabiliteit (x € 1.000)					
Eigen vermogen plus voorziening pensioenverplichtingen	235.730	200.290	160.265	162.039	144.004
Vereist vermogen	263.973	218.487	201.675	138.021	127.500
Voorziening pensioenverplichtingen	234.265	192.559	172.532	110.615	107.347
Gemiddeld rentepercentage voor bepaling VPV	3,40%	3,84%	-	-	-
Spaarfonds gemoedsbezwaarden	7	6	6	6	5
Egalisatievoorziening	-	-	-	2.440	1.979
Dekkingsgraad	100,6%	104%	93%	146%	143%
Beleggingen (x € 1.000,-)					
Totaal belegd vermogen	237.878	199.329	168.993	155.863	141.760
Opbrengst beleggingen	17.546	9.092	-16.464	1.041	4.705
Performance	9,0%	4,9%	-9,99%	0,5%	3,9%
Benchmarkrendement portefeuille	8,9%	4,8%	-6,06%	-0,3%	2,9%
Z-score	0,29	-0,56	-3,03	0,47	0,69
Performance toets ³	0,46	0,41	0,14	1,75	-1,03

³ Vanaf 2007 is de performancetoets vastgesteld op basis van de in het vrijstellingsbesluit opgenomen aangepaste berekeningswijze

Verslag van het verantwoordingsorgaan

Algemeen

Het verantwoordingsorgaan van het pensioenfonds is met ingang van 30 september 2008 ingesteld. Op basis van de Principes voor goed pensioenfondsbestuur (Pension Fund Governance) van de Stichting van de Arbeid heeft het bestuur de werkwijze van het verantwoordingsorgaan in een reglement vastgelegd. Er zijn afspraken gemaakt over welke informatie het verantwoordingsorgaan ontvangt, de frequentie van het overleg met het bestuur en de te behandelen onderwerpen. Het bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd. Tevens legt het bestuur verantwoording af over de naleving van de Principes voor goed pensioenfondsbestuur zoals vastgesteld door de Stichting van de Arbeid op 16 december 2005.

Het verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur, over het door het bestuur uitgevoerde beleid, evenals over beleidskeuzes voor de toekomst. Het verantwoordingsorgaan legt zijn oordeel ten minste één maal per jaar schriftelijk vast. Dit oordeel wordt, samen met de reactie van het bestuur daarop, opgenomen in het jaarverslag.

Het verantwoordingsorgaan heeft een adviesrecht ten aanzien van:

- het vaststellen en wijzigen van de vergoedingsregeling voor bestuursleden;
- het wijzigen van het beleid ten aanzien van het verantwoordingsorgaan;
- de vorm, inrichting en samenstelling van het interne toezicht;
- het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure;
- het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid.

Boekjaar 2010

Het verantwoordingsorgaan heeft in het kader van haar taakuitoefening in 2010 kennis genomen van het jaarverslag en de jaarrekening 2010, de actuariële rapportage van bevindingen, de concept rapportage van de waarmede actuaire, de notulen van de bestuursvergaderingen, de reglementen 2010, de ABTN 2010 en het communicatiejaarplan 2010.

Het verantwoordingsorgaan heeft geen gebruik gemaakt van haar recht op overleg met de externe actuaire en de externe accountant. De secretaris van het bestuur heeft in een aparte vergadering het in 2010 gevoerde bestuursbeleid en de behaalde resultaten toegelicht en daarbij tevens inzicht gegeven in de visie op de toekomst van het pensioenfonds.

Onderstaande bevindingen komen voort uit de hierboven genoemde schriftelijke rapportages alsmede uit de gezamenlijke vergadering met de secretaris van het bestuur.

Bevindingen

Jaarverslag

Het verantwoordingsorgaan toetst of besluiten genomen door het bestuur voor alle betrokken belanghebbenden evenwichtig zijn genomen. Het verantwoordingsorgaan vindt het belangrijk dat bestuursbesluiten voldoende gemotiveerd worden.

Het verantwoordingsorgaan heeft vastgesteld dat de notulen van de bestuursvergaderingen voldoende inzicht geven in de gedachtegang van het bestuur die leidt tot de besluitvorming.

Het verantwoordingsorgaan vindt het daarnaast belangrijk om gedurende het jaar aansluiting te houden bij het door het bestuur gevoerde beleid en de ontwikkelingen binnen het pensioenfonds. Het verantwoordingsorgaan verzoekt het bestuur daarom de notulen van bestuursvergaderingen en andere relevante informatie, zodra deze beschikbaar zijn, toe te sturen.

Beleggingsbeleid

Het verantwoordingsorgaan constateert dat er een aanzienlijke verbetering zichtbaar is in de performance van de beleggingsportefeuille ten opzichte van 2009. Over 2010 werd bovendien een lichte outperformance voor de gehele portefeuille ten opzichte van de benchmark gerealiseerd.

Geconstateerd wordt dat het bestuur in toenemende mate tevreden is over de advisering en de rapportages van vermogensbeheerder Mn Services.

Het verantwoordingsorgaan heeft met instemming kennisgenomen van het feit dat het bestuur in 2010 met een ALM-studie de beleggingsrisico's opnieuw heeft geanalyseerd en de uitkomsten van de ALM-studie heeft verwerkt in het beleggingsplan 2011, waarbij onder meer de strategische renteafdekking is verhoogd naar 68%.

Tot slot constateert het verantwoordingsorgaan dat het beleggingsbeleid van het fonds erop gericht is om zo snel mogelijk weer een gezonde financiële positie te bereiken met een dekkingsgraad van minimaal 105%. Dit is een belangrijk uitgangspunt.

Financiële positie van het fonds

Het verantwoordingsorgaan heeft geconstateerd dat het fonds nog steeds in een tekortsituatie verkeert. Positieve ontwikkeling is dat de dekkingsgraad ultimo 2010 licht vooruit loopt op het in het herstelplan geschetste pad. Dit ondanks de invoering in 2010 van de nieuwe AG Prognosetafel 2010-2060, die een verlagend effect op de dekkingsgraad heeft gehad.

Premie en toeslagenbeleid

Het verantwoordingsorgaan constateert dat de vorig jaar gedane aanbeveling om de hoogte van het premiedeel bestemd voor het herstel van het fonds in het jaarverslag op te nemen, is opgevolgd.

Eveneens in het jaarverslag is opgenomen de achterstand van het fonds met betrekking tot de toeslagverlening.

Het verantwoordingsorgaan hoopt dat het fonds zo snel mogelijk in staat is om de achterstand in te lopen, gezien het koopkrachtverlies waartoe deze achterstand leidt.

Communicatiebeleid

Het verantwoordingsorgaan heeft kennisgenomen van de activiteiten op het gebied van communicatie naar de verschillende doelgroepen. Belangrijk is dat het bestuur de speerpunten die uit het deelnemerspanel zijn gekomen, heeft opgenomen in het communicatieplan 2011.

Het verantwoordingsorgaan heeft met instemming kennisgenomen van het initiatief van het bestuur om werkgevers actief te gaan ondersteunen in het begeleiden van hun werknemers bij het vergroten van hun pensioenbewustzijn en het maken van keuzes op pensioengebied. De website en digitale nieuwsbrief kunnen hier verder bij helpen. Het is van belang deelnemers te blijven stimuleren om over hun pensioensituatie na te denken.

Pension Fund Governance

Het verantwoordingsorgaan is zich er van bewust dat het besturen van een pensioenfonds steeds meer tijd kost, mede vanwege de maatschappelijke en wettelijke ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden en nog plaats zullen vinden.

De beperkte omvang van het bestuur en de mate van inzetbaarheid van bestuursleden in combinatie met (eventuele) wisselingen in de bestuurssamenstelling kunnen voor een kwetsbare situatie zorgen met betrekking tot de borging van kennis en continuïteit. Het verantwoordingsorgaan heeft vastgesteld dat deze ontwikkeling de volle aandacht van het bestuur heeft en vraagt het bestuur hier ook in het komende jaar bij zijn zelfevaluatie expliciet bij stil te staan.

Risicobeleid

Het verantwoordingsorgaan is van mening dat het fonds de risico's goed in kaart heeft gebracht en in het jaarverslag heeft opgenomen. Ten aanzien van de kosten die met de uitvoering van de pensioenregeling gepaard gaan, heeft het bestuur met partijen zoveel mogelijk vaste prijsafspraken gemaakt. Additionele kosten kunnen slechts in rekening gebracht worden wanneer daar een vooraf goedgekeurde offerte tegenover staat. Dit houdt de kosten beheersbaar. Ook de invoering van de SLA-commissie acht het verantwoordingsorgaan een positieve ontwikkeling.

Wetgeving en reglementen

Het verantwoordingsorgaan heeft kennisgenomen van de aanpassingen die in de reglementen zijn doorgevoerd.

Oordeel

Op grond van het voorgaande komt het verantwoordingsorgaan tot de volgende conclusie.

Het verantwoordingsorgaan van het Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche is van oordeel dat:

- het bestuur afdoende informatie aan het verantwoordingsorgaan heeft verstrekt om zich een oordeel te vormen over het gevoerde beleid in 2010;
- het handelen van het bestuur in 2010 in overeenstemming is geweest met de statuten, reglementen en het lange termijn herstelplan;
- het bestuur in 2010 een consistent beleid heeft gevoerd, waarbij de belangen van alle betrokkenen evenwichtig zijn afgewogen en geborgd;
- het bestuur logische beleidskeuzes voor de toekomst heeft gemaakt.

Aanbevelingen

Het verantwoordingsorgaan beveelt het bestuur aan:

- de financiële positie te blijven monitoren en tijdig te anticiperen op ongewenste ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op het herstelplan;
- het verantwoordingsorgaan gedurende het jaar meer inzicht te geven in het door het bestuur gevoerde beleid en de ontwikkelingen binnen het pensioenfonds door het verstrekken van de notulen van de bestuursvergaderingen alsmede andere relevante informatie;
- werkgevers te stimuleren in de begeleiding van hun werknemers bij het vergroten van het pensioenbewustzijn en het maken van keuzes op pensioengebied;
- expliciet aandacht te besteden aan de borging van kennis en continuïteit binnen het bestuur op de lange termijn.

Culemborg, 20 mei 2011

Verantwoordingsorgaan Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche

Reactie bestuur op het verslag van het verantwoordingsorgaan

Het bestuur heeft met belangstelling kennisgenomen van het verslag van het Verantwoordingsorgaan.

Verlag van het bestuur

Bestuursbesluiten

In 2009 kwam het bestuur vijf keer bijeen, namelijk op 27 maart, 18 juni, 10 september, 12 november en 16 december.

Pensioenfonds in onderdekking

In 2010 kwam het bestuur vijf keer bijeen, namelijk op 11 maart, 20 mei, 7 juni (studiedag), 9 september en 2 december.

Pensioenfonds op weg naar herstel

Vanwege de financiële situatie heeft het pensioenfonds op 27 maart 2009 een kortetermijnherstelplan en een langetermijnherstelplan bij de toezichthouder De Nederlandsche Bank (DNB) ingediend. Aan het einde van 2009 leek de dekkingsgraad van het pensioenfonds zich te herstellen van de effecten van de economische crisis. Ultimo juli 2010 lag de dekkingsgraad nog redelijk in lijn met het herstelplan. In augustus is de situatie echter verslechterd door de daling van de marktrente. Na augustus is er sprake geweest van een licht herstel.

In het herstelplan zijn als maatregelen een geleidelijke verhoging van de herstell premie van 2% in 2009 naar 4% in 2011 en het niet verlenen van de toeslag gedurende een periode van ten minste vijf jaar opgenomen. Aan het einde van 2010 steeg de marktrente waardoor het fonds op 31 december 2010 een geschatte dekkingsgraad had van 98%. Op basis van de dekkingsgraad per 31 december 2010 heeft het bestuur het herstel geëvalueerd. Het herstel ligt iets onder schema in het herstelplan (99%), maar is wel voldoende om binnen de gestelde termijn uit het korte termijn herstelplan te geraken. Bij de evaluatie van het herstelplan begin 2011 moest het fonds al wel het besluit nemen dat aan de basis ligt voor wel of niet korten in 2012. Kortten is thans niet aan de orde.

Inmiddels is op basis van de definitieve gegevens de dekkingsgraad vastgesteld. Deze bedraagt 100,6%.

Lange termijn

Het bestuur is van mening dat de financiële situatie van het pensioenfonds en de algemene ontwikkelingen op pensioengebied het bestuur noodzaken om structureel van gedachten te wisselen over de gevolgen op zowel de korte als lange termijn. Het bestuur heeft in gesprek met CAO partijen gesproken over evenwichtige belangenbehartiging en een eventuele actualisering van de regeling. Ook de uitkomsten van het nog af te sluiten pensioenakkoord hebben uiteraard invloed op het lange termijn beleid.

De lange termijn doelen van het fonds zijn: het herstel van de financiële positie naar het vereist eigen vermogen binnen de wettelijke termijnen, en het op termijn faciliteren van een voorwaardelijk geïndexeerde pensioenregeling bij een stabiele, acceptabele premie.

Tijdbesteding

Het dagelijks bestuur en het bestuur zijn door de toenemende wet- en regelgeving steeds meer tijd kwijt aan het besturen van het fonds. Het bestuur wil snel en adequaat kunnen reageren op de ontwikkelingen in de pensioenwereld. Het bestuur wil voorts meer aandacht schenken aan de sturing en monitoring van de uitvoerders van de regeling.

Het bestuur heeft daarom besloten het aantal vergaderingen van zowel het dagelijks bestuur als het bestuur te verhogen. Er is een SLA-commissie ingesteld, die vier keer per jaar bijeenkomt. Ook het aantal vergaderingen van de overige commissies en andere overleggen van een meer tijdelijk karakter (zoals die in het kader van de ALM-studie) is toegevoegd. Het bestuur besteedt voorts tijd aan zelfevaluatie en het op peil houden van kennis en deskundigheid.

Toename levensverwachting en wijziging overige grondslagen

Het Actuarieel Genootschap (AG) heeft in 2010 de prognoses ten aanzien van de levensverwachting bijgesteld en een nieuwe AG Prognosetafel 2010-2060 gepubliceerd. Mensen worden naar verwachting ouder dan tot nu toe werd aangenomen. Pensioenfondsen moeten daarom meer geld reserveren om mensen langer pensioen uit te betalen. Daardoor stijgt de waarde van de verplichtingen. Dit heeft een verlagend effect op de dekkingsgraad. Vooruitlopend op deze nieuwe tafel was in het jaarverslag van 2009 al rekening gehouden met een opslag op de voorziening pensioenverplichtingen van 3,7%. Op 30 augustus 2010 heeft het Actuarieel Genootschap haar nieuwe Prognosetafel 2010-2060 gepubliceerd. Daaruit volgt een nog grotere verbetering van de levensverwachting dan werd aangenomen. Het pensioenfonds moet in het jaarverslag over 2010 rekening houden met deze verdere verbetering, hetgeen een verhoging van de voorziening pensioenverplichtingen veroorzaakt van 3%. Naast de overgang op deze nieuwe tafel, is er sprake van een effect vanwege de overgang op ervaringssterftecijfers en vanwege de aanpassing van de partnerfrequentie en de opslag voor het wezenpensioen. Op basis van de rentetermijnstructuur van 31 december 2010 is het totale effect van deze wijzigingen berekend op 0,9% (de opslag van 3,7% waar in 2009 rekening mee is gehouden is hier niet inbegrepen). Het pensioenfonds heeft besloten om dit effect mee te nemen in de jaarrekening over 2010.

Premiebeleid

Het huidige premiebeleid is vastgelegd in een beleidsstaffel. In het herstelplan is vastgelegd dat de premie wordt verhoogd tijdens de eerste drie jaar van de herstelperiode. De herstellpremie bedraagt ten opzichte van 2008 2% (in 2009), 3% (in 2010) en 4% (in 2011) van de pensioengrondslag.

De totaal beschikbare premie voor 2011 voor het fonds is vastgesteld op 26,1%. De VUBAN-premie bedraagt 4,9%.

De totale gezamenlijke premie is daardoor in totaal 31% van de pensioengrondslag.

Het bestuur heeft in 2010 onderzoek gedaan naar de kostendekkendheid van de premie. Hiertoe is voor een aantal scenario's de betaalbaarheid van de regeling onderzocht. De conclusie van het onderzoek is dat de huidige gedempte premie kostendekkend is, indien uitgegaan wordt van premiedemping op basis van een vaste rente van 4,5%. Het bestuur zal de wettelijke ontwikkelingen rondom het afschaffen van premiedemping op basis van vaste rente nauwlettend volgen. Ook gaat het bestuur de mogelijkheden na om de premie voor de langere termijn bestendig te houden.

De kostendekkende premie over het boekjaar bedroeg 22.205 duizend euro. De feitelijke premie over het boekjaar bedroeg 25.028 duizend euro en de gedempte premie over het boekjaar bedroeg 18.849 duizend euro. De kostendekkende premie is als volgt samengesteld: actuarieel benodigd (16.126 duizend euro), opslag in stand houden vereist eigen vermogen (2.445 duizend euro), de risicopremies (1.762 duizend), premie ANW (221 duizend) en opslag voor uitvoeringskosten (1.651 duizend euro).

Bijdragevaststelling overgangs- en suppletierегeling

Per 1 januari 2010 is de bijdragevaststelling van de overgangs- en suppletierегeling veranderd. Vanaf dit boekjaar wordt vooraf vastgesteld welke bijdrage nodig is voor de financiering van de uitkerings- en uitvoeringslasten van de Stichting VUBAN in dat jaar. De bijdrage wordt apart gespecificeerd naar de aangesloten ondernemingen. Het bijdragepercentage voor de financiering van de overgangs- en suppletierегeling bedraagt voor 2011 4,9% van de pensioengrondslag (6,4% in 2010). De totale gezamenlijke premie voor het pensioenfonds en de VUBAN bedraagt 31% (inclusief 4% herstellpremie). In 2010 was dit 30% inclusief 3% herstellpremie.

Premie prepensioengerechtigden

Voor de premie voor de ouderdomspensioenregeling voor de prepensioengerechtigden met een ingangsdatum van vóór 1 januari 2006 is het premiepercentage van het ouderdomspensioen gewijzigd van 24,5% naar 25,5% per 1 januari 2010. Voor 2011 is de premie vastgesteld op 26,5%.

Toeslagverlening

De toeslagverlening volgt het huidige toeslagbeleid dat is vastgelegd in een beleidsstaffel. Het fonds heeft de ambitie ieder jaar de opgebouwde pensioenen van de actieve deelnemers te verhogen met 50% van de algemene loonstijgingen op grond van de cao en de (opgebouwde) pensioenen van de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden te verhogen met 50% van de stijging van de consumentenprijsindex. De toeslagverlening is voorwaardelijk. Het bestuur besluit jaarlijks of een toeslag verleend wordt.

Op basis van de financiële positie van het fonds ultimo 2010 heeft het bestuur besloten om per 1 januari 2011 geen toeslag toe te kennen. Dit volgt eveneens uit de maatregelen die zijn opgenomen in het herstelpun.

De achterstand in de toeslagverlening bedraagt op dit moment voor actieve deelnemers 7,78% en voor gewezen deelnemers en gepensioneerden 10,31%. Zodra de financiële positie dit toelaat kan het bestuur eventueel besluiten tot het toekennen van inhaaltoeslag. Deelnemers en gepensioneerden hebben geen recht op inhaaltoeslag.

ABTN

Ook heeft het bestuur in 2010 een nieuwe Actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN) vastgesteld. Deze nota beschrijft de wijze waarop het pensioenfonds uitvoering geeft aan wettelijke verplichtingen. Naast de beschrijving van de actuariële opzet en de pensioenregeling wordt ook ingegaan op de organisatiestructuur van het fonds en het interne beheersings-systeem. Ook het beleggingsbeleid en de financiële sturingsmiddelen worden in de ABTN verder uitgewerkt.

De belangrijkste wijzigingen in de ABTN 2010 ten opzichte van de ABTN 2009 zijn als volgt:

- Kerncijfers en percentages zijn geactualiseerd;
- Opgenomen is welk deel van de totale premie bestemd is voor de pensioenregeling, het VUT-fonds en voor herstel (de herstellpremie);
- De wijzigingen in het beleggingsbeleid zijn – conform het beleggingsplan 2010 – opgenomen.

Beleggingen

De belegging van het fondsvermogen geschiedt op solide wijze. Dit uitgangspunt houdt onder meer in, dat er maatregelen getroffen worden om de beleggingsrisico's zoveel mogelijk te beperken. ALM-studies (asset liability study) maken onderdeel uit van het beleggingsbeleid als instrument om de risico's te kunnen beoordelen en om inzicht te verkrijgen in de wijze waarop de beleidsinstrumenten van invloed kunnen zijn op deze risico's. In de ALM-studie worden bepaalde scenario's (en het daarin gelegen beleggingsprofiel/-risico) doorgerekend en gegeven het model wordt geprobeerd een indruk te krijgen van de kans op dekkingstekort. Het huidige beleggingsprofiel wordt op deze wijze vergeleken met andere scenario's. Conclusies uit de ALM-studies worden meegenomen bij de afweging om al dan niet het beleggingsbeleid aan te passen. Het bestuur voert 1 keer in de 5 jaar of eerder in geval van grote wijzigingen in de regeling een ALM-studie uit.

In 2010 heeft een ALM studie plaatsgevonden. De belangrijkste resultaten uit de ALM-studie zijn dat:

- Strategieën met 68% renteafdekking beter presteren dan 50% afdekking, zowel op korte als lange termijn;
- Op korte termijn de huidige strategische beleggingsmix (76% vastrentende waarden/14% zakelijke waarden/10% alternatieven) of mix 65% vastrentende waarden/19% zakelijke waarden/16% alternatieven is te prefereren. De werkelijke beleggingsmix kan afwijken (binnen vastgelegde bandbreedtes) van de strategische beleggingsmix. Op lange termijn zou het percentage 'return' portefeuille nog iets uitgebreid kunnen worden
- Op korte termijn derhalve voor een gematigd risicoprofiel gekozen dient te worden. De uitkomsten van de ALM-studie zijn verwerkt in het beleggingsplan 2011.

Voor meer informatie over het beleggingsplan 2010, het gevoerde beleid, de performance en de marktontwikkelingen verwijzen wij u naar het hoofdstuk beleggingen.

Uitkomst performancetoets boven de grenswaarde

Voor het jaar 2010 is een z-score behaald van 0,29. De performancetoets 2010 komt hiermee uit op 0,46. De uitkomst van de performancetoets wordt bepaald door de behaalde z-scores in de afgelopen 5 jaar.

Door lage dekkingsgraad geen waardeoverdracht

Als een werknemer van baan verandert, mag hij zijn pensioen overdragen naar zijn nieuwe pensioenuitvoerder. Is de dekkingsgraad van het fonds lager dan 100%, dan mag het pensioenfonds waardeoverdrachten niet uitvoeren. Het moet deze volgens de Pensioenwet "opschorten". Het pensioenfonds had vanaf mei 2010 een dekkingsgraad lager dan 100%. Vanaf mei 2010 zijn er dan ook geen inkomende en uitgaande waardeoverdrachten meer uitgevoerd. Om te voorkomen dat waardeoverdrachten worden gestart en vlak daarna weer moeten stoppen moet de dekkingsgraad gedurende 3 maanden 100% of meer zijn voordat de overdrachten weer worden opgestart. Of een verzoek om waardeoverdracht daadwerkelijk afgehandeld kan worden hangt uiteraard ook af van de financiële situatie van het andere pensioenfonds.

DNB

Het afgelopen jaar zijn aan het pensioenfonds geen dwangsommen of boetes opgelegd. Er zijn door DNB geen aanwijzingen aan het fonds gegeven, noch is een bewindvoerder aangesteld of is bevoegdheidsuitoefening van organen van het fonds gebonden aan toestemming van de toezichthouder.

Incassobeleid

Het incassobeleid is in 2010 verder aangescherpt om de financiële risico's voor het fonds te beperken. De betalingstermijnen zijn verkort en ook wordt eerder overgegaan tot incassomaatregelen.

Overeenkomst pensioenuitvoering en overeenkomsten met adviseurs

De administratieovereenkomst met Syntrus Achmea Pensioenbeheer N.V. is per 1 januari 2010 met terugwerkende kracht vernieuwd en met 3 jaar verlengd.

Bij de administratieovereenkomst heeft het bestuur ook serviceafspraken vastgelegd. Het bestuur heeft voor de beoordeling van het behalen van de serviceafspraken een SLA-commissie opgericht. De SLA-commissie is in november 2010 voor het eerst bijeen geweest en zal 4 keer per jaar gaan vergaderen.

Ook de overeenkomsten met de adviseurs van het pensioenfonds zijn in 2010 vernieuwd. Het betreffen de adviseurs van CMC, Aon Hewitt en Mercer Certificering BV. Bij het verlengen van de overeenkomsten is vanwege kostenbeheersing door het bestuur, waar mogelijk, uitgegaan van vaste prijs overeenkomsten.

Communicatie

Het pensioenfonds heeft de deelnemers, werkgevers, pensioengerechtigden en CAO-partijen met een brief in september geïnformeerd over de financiële situatie bij het pensioenfonds. Via de website van het fonds zijn actuele ontwikkelingen en dekkingsgraden van het fonds maandelijks gecommuniceerd. Ook is in digitale nieuwsbrieven en het BandenBulletin aandacht besteed aan de financiële positie van het fonds en het herstelplan. Tevens maakt het fonds gebruik van de mogelijkheid om in het werknemersmagazine van de banden- en wielenbranche, 2MM, aandacht te vragen voor pensioenen.

Alle activiteiten vastgelegd in een communicatiebeleidsplan en communicatiejaarplan zijn nauw begeleid door de communicatiecommissie van het fonds. In 2010 heeft een groot accent gelegen op het verder verbeteren van de communicatie tussen het fonds en de diverse groepen belanghebbenden. Bijvoorbeeld door verdere verbetering van de website, het instellen van een deelnemerspanel, aanpassingen van het UPO (het jaarlijks pensioenoverzicht voor de deelnemers) en de digitale nieuwsbrieven in verkorte vorm frequenter versturen. Ook is hard meegewerkt aan het nationale pensioenregister dat 6 januari 2011 is gelanceerd met de website www.mijnpensioenoverzicht.nl. Hierin kan elke Nederlander met zijn DigiD een overzicht van zijn pensioen opvragen. De bedoeling is dat men een overzicht krijgt van alle pensioenen die hij of zij in het verleden heeft opgebouwd. In 2011 zal verder aandacht besteed worden aan het bewustwordingsproces van deelnemers/werkgevers over de pensioenregeling en de vaardigheden in het gebruik van de pensioenplanner.

Deelnemerspanel

In juni is het deelnemerspanel bijeen geweest. De deelnemers zien de website als de belangrijkste bron van informatie over het pensioenfonds. Het pensioenfonds heeft de speerpunten die voortkwamen uit het deelnemerspanel opgenomen in het communicatieplan voor 2011 en zal het pensioenoverzicht in 2011 hierop aanpassen. Andere conclusies waren het herhalen van de pensioenonderwerpen in de diverse communicatie-uitingen zodat de attentiewaarde van de boodschap wordt vergroot en het laten testen van pensioenuitingen door het deelnemerspanel.

Jaarverslag 2009

Het jaarverslag 2009, inclusief het actuariële verslag, werd door het bestuur vastgesteld in de bestuursvergadering van 20 mei 2010.

Compliance officer en gedragscode

Conform voorgaande jaren hebben alle bestuursleden een verklaring van naleving van de gedragscode over de periode 1 januari tot en met 31 december 2010 ondertekend.

Door de compliance officer is geconcludeerd dat er geen zaken naar voren zijn gekomen waaruit blijkt dat er in strijd is gehandeld met de gedragscode van het fonds.

Reglement en Statutenwijzigingen

Het bestuur heeft de volgende reglement- en statutenwijzigingen vastgesteld:

- wijziging pensioenreglement inzake 'geen premie geen recht'-bepaling
- het huishoudelijk reglement van het Verantwoordingsorgaan inzake de wijze van voordracht en benoeming
- de maximering van het pensioengevend loon bij de excedentregeling in 2010 tot 2 maal het maximaal pensioengevend loon van de basisregeling.

15-jaars inkoop voorwaardelijke overgangsregeling voor deelnemers geboren na 1949

Met ingang van 2011 wordt voor de voorwaardelijke overgangsregeling voor deelnemers geboren na 1949 een reserve gevormd. Deze reserve wordt gevormd uit een premiecomponent die onderdeel uitmaakt van de totale pensioenpremie (deze component bedraagt in 2011 en 2012 2,6%). Met ingang van 2012 wordt ook rendement toegevoegd. Jaarlijks wordt het bedrag onttrokken dat benodigd is voor de financiering van de in dat jaar toe te kennen aanspraken uit hoofde van de voorwaardelijke overgangsregeling. Het bestuur besluit jaarlijks, voor de deelnemers die in het betreffende jaar uittreden, of de voorwaardelijke aanspraken uit de overgangsregeling worden toegekend.

Eind 2020 zal het vermogen dat tegenover deze reserve staat, naar verwachting voldoende zijn om het restant van de aanspraken uit hoofde van de voorwaardelijke overgangsregeling in één keer te financieren binnen de voorziening pensioenverplichtingen. Deze reserve wordt niet meegenomen bij de berekening van de dekkingsgraad.

Omzetten 'reserve overgangsregeling 55-min' naar 'reserve beleidsstaffel premie- en toeslagbeleid'

In de jaarrekening over de afgelopen jaren is een bestemde reserve overgangsregeling 55-min opgenomen. Het bestuur heeft besloten om ter financiering van de voorwaardelijke overgangsmaatregel voor deelnemers geboren na 1949 een separate reserve te vormen. De reserve die voorheen de 'reserve overgangsregeling 55-min' werd genoemd, is van belang voor het door het fonds gevoerde premie- en toeslagbeleid. De reserve is daarom omgevormd tot de 'reserve beleidsstaffel premie- en toeslagbeleid.' Deze reserve wordt met ingang van 2011 over een periode van zes jaar (tot en met 2016) lineair afgebouwd. Aan deze reserve wordt met ingang van 2011 geen rendement toegevoegd.

De verantwoording van beide reserves is afgestemd met DNB.

Afkoop kleine pensioenen

Eind 2010 is een eerste begin gemaakt met de afkoop van kleine pensioenen zoals beschreven in de Pensioenwet.

De ex-deelnemers/partners die voor 1 januari 2007 "slaper" zijn geworden en voor afkoop in aanmerking kwamen hebben een aanbod gehad. Ook de deelnemers van wie de deelneming langer dan 2 jaar geleden is beëindigd hebben een aanbod ontvangen. 3215 deelnemers hebben positief gereageerd en gebruik gemaakt van de afkoopmogelijkheid. Voor het fonds betekent dit een totale afkoopwaarde van € 2,2 miljoen waarvan € 2 miljoen in 2010 is verwerkt.

Risicoherverzekering

Het bestuur heeft per 1 januari 2011 de risicoherverzekering ondergebracht bij Nationale-Nederlanden. Het bestuur heeft bij 3 aanbieders offertes opgevraagd. Het bestuur heeft het besluit genomen om een risicoherverzekering te nemen zonder eigen behoud voor sterfte en arbeidsongeschiktheid.

Goed pensioenfondsbestuur (Pension Fund Governance)

Het bestuur van het pensioenfonds vindt het van groot belang om het fonds goed te besturen. In de afgelopen jaren zijn steeds meer richtlijnen en regels opgesteld om te zorgen dat het fonds zijn taken daadwerkelijk goed uitvoert. Zo publiceerde de Stichting van de Arbeid (STAR) in 2005 de “Principes voor goed Pensioenfondsbestuur”. Deze principes bieden kaders voor zorgvuldig bestuur, intern toezicht, verantwoording, deskundigheid, openheid en communicatie. Maar ook andere regels spelen een rol: zo is de Code Tabaksblat van belang voor het beleggingsbeleid. Sinds 2007 zijn de principes goed pensioenfondsbestuur van de STAR verankerd in de Pensioenwet. De bedoeling van de principes is dat een pensioenfondsbestuur weet waarvoor het verantwoordelijk is en hoe het die verantwoordelijkheid moet dragen en moet afleggen.

Principes bij beloningsbeleid

Op 6 mei 2009 hebben DNB en AFM de “Principes voor beheerst beloningsbeleid” gepubliceerd. (verder: de Principes). De Principes zijn gericht op de financiële ondernemingen en op pensioenfondsen die onder toezicht staan van DNB of AFM. In een gezamenlijke brief van 24 juni 2009 aan de pensioenfondsen hebben DNB en AFM duidelijk gemaakt dat het beloningsbeleid ook bij pensioenfondsen en hun uitvoerders in lijn moet zijn met de Principes.

In de kern is het doel van de Principes: het tegengaan van “perverse beloningsprikkel”. Met naleving van de Principes zijn soliditeit, integriteit en voldoen aan verwachtingen bij belanghebbenden van het pensioenfonds gediend. Pensioenfondsen moeten de Principes concreet toepassen op hun situatie en daartoe hun beloningsbeleid kritisch tegen het licht houden en waar nodig aanpassen. Het gaat daarbij niet alleen om de beloning van bestuurders, maar ook om uitbestede werkzaamheden van het pensioenfonds. Het beheerste beloningsbeleid past binnen het thema risicobeheer van een pensioenfonds.

Het bestuur wil ook over verslagjaar 2010 een verklaring -van de ondernemingen aan wie activiteiten zijn uitbesteed- omtrent het in die onderneming gevoerde beloningsbeleid. Als de ontvangen verklaring daartoe aanleiding geeft of als na verzoek geen verklaring wordt ontvangen zal het pensioenfonds met de betreffende onderneming in gesprek gaan over het daar toegepaste beloningsbeleid voor zover gerelateerd aan activiteiten voor het pensioenfonds. De inzet daarbij zal zijn om een beloningsbeleid te bevorderen dat in lijn is met de Principes voor beheerst beloningsbeleid. Van de ondernemingen aan wie activiteiten zijn uitbesteed heeft het bestuur een verklaring ontvangen over het toegepaste beloningsbeleid.

Zelfevaluatie

Het bestuur heeft een procedure voor een periodieke zelfevaluatie aan de hand van vragenformulieren vastgesteld. Doel van de zelfevaluatie is de kwaliteit van besturen van zowel het bestuur als geheel als van de individuele bestuursleden afzonderlijk in stand te houden/te verbeteren. In deze procedure is vastgelegd hoe het bestuur van het pensioenfonds het functioneren van het bestuur als geheel en van de bestuursleden afzonderlijk evalueert. Hiermee evalueert het bestuur in principe jaarlijks het functioneren van het bestuur en haar commissies en aan het fonds gerelateerde organen. De evaluatie vindt plaats aan de hand van de volgende onderwerpen: deskundigheid en samenstelling bestuur, bijdrage leden bestuur, tijd/efficiency bestuursvergaderingen, bevoegdheden/verwachtingen, functioneren commissies, gedragscode, verantwoording over het gevoerde beleid, strategie en beleid, goed pensioenfondsbestuur, uibesteding, transparantie, openheid en communicatie. De eerste zelfevaluatie heeft 21 september 2010 plaatsgevonden. In deze bijeenkomst is een veelheid aan onderwerpen besproken waaronder het format voor de agenda van de bestuursvergaderingen, de verhoging van de vergaderfrequentie en de inrichting van de SLA-commissie. De aanbevelingen van de visitatiecommissie zijn uitgebreid aan de orde geweest. In de zelfevaluatie is tevens de uitslag van de toetsing van de deskundigheid zoals opgenomen in het deskundigheidsplan van het pensioenfonds betrokken.

Nieuwe beleidsregel toezichthouders betekent aanscherping toetsing deskundigheid

De toezichthouders AFM en DNB hebben op 1 september een gezamenlijke Beleidsregel deskundigheid ter consultatie aangeboden. De nieuwe beleidsregel is per 1 januari 2011 ingegaan. Bestuursleden van pensioenfondsen krijgen te maken met aangescherpte deskundigheidseisen. De toezichthouders houden met twee dingen rekening. Ten eerste de functie van de beleidsbepaler en ten tweede de aard, de omvang, de complexiteit en het risicoprofiel van het pensioenfonds. Ieder pensioenfonds moet een risicoprofiel opstellen. Pensioenfondsen moeten ook een functieprofiel opstellen voor ieder bestuurslid. Er is geen ruimte meer voor een 'inwerkjaar' voor nieuwe bestuurders. Anders dan nu toetst DNB niet alleen voordat een bestuurslid benoemd wordt, maar ook tussentijds. Als de toezichthouder daartoe aanleiding ziet, kan een bestuurslid op een later moment nogmaals getoetst worden. Functionarissen van toezichthoudende organen van pensioenfondsen krijgen niet met de toetsing te maken.

Er was tot en met 31 oktober de tijd om te reageren op de consultatieversie van de beleidsregel. De Pensioenfederatie heeft daarvan gebruik gemaakt. Hun indruk is dat de beleidsregel een hoog abstractieniveau heeft, weinig concreet is en daardoor voor potentiële bestuurders weinig houvast biedt. De Pensioenfederatie komt in 2011 met een uitgewerkt Plan van Aanpak Deskundig en Goed Pensioenfondsbestuur, op basis waarvan het deskundigheidsplan kan worden aangescherpt.

Deskundigheidsbevordering

De bestuursleden hebben in het verslagjaar allen diverse opleidings- en themabijeenkomsten bijgewoond, waaronder een bijeenkomst over risicomangement en begin 2011 een opleiding voor het beoordelen van SAS 70 type 2 verklaringen en de bijbehorende rapporten. Ook de leden van het verantwoordingsorgaan en de deelnemersraad hebben een opleiding op het gebied van risicomangement gevolgd. Tevens is er een deskundigheidsmatrix conform voorgeschreven model van DNB ingevuld en besproken. Alle bestuurders individueel functioneren minimaal op niveau 2. Voor alle relevante aandachtsgebieden zit minimaal een bestuurslid op minimaal deskundigheidsniveau 2. Het bestuur streeft er naar dat zowel de deelnemersraad als het verantwoordingsorgaan in collectieve zin voldoet aan deskundigheidsniveau 1.

Intern toezicht

Het bestuur heeft in 2009 als visiteur Vak VC (visitatiepool voor gezamenlijke pensioenfondsen) aangewezen voor intern toezicht. In april 2010 heeft de visitatie plaatsgevonden van het bestuur, de deelnemersraad en het verantwoordingsorgaan van het pensioenfonds. Het verslag van de visitatiecommissie is opgenomen in het jaarverslag 2009. Hieronder wordt kort ingegaan op de stand van zaken met betrekking tot de opvolging van de aanbevelingen van de visitatiecommissie.

Visitatiecommissie

Algemeen oordeel

De indruk van de visitatiecommissie is in overwegende mate positief. Op basis van de documentatie en de gevoerde gesprekken is de visitatiecommissie van mening dat het bestuur van het pensioenfonds de meeste zaken naar behoren heeft geregeld. Het bestuur is onafhankelijk van CAO-partijen en legt op een open manier verantwoording af over de besluitvorming. Aan de risicobeheersing op lange termijn zou wat meer – gestructureerd – aandacht kunnen worden besteed. Het bestuur heeft de belangrijkste bevindingen besproken tijdens de zelfevaluatie.

Stand van zaken aanbevelingen visitatiecommissie

In 2010 zijn alle aanbevelingen van de visitatiecommissie voor zover mogelijk geïmplementeerd.

Het bestuur is naar aanleiding van de uitkomsten van de visitatiecommissie aan de slag gegaan om alle kosten beter in kaart te brengen en onder een eenduidig beleid te herzien en heeft dit in 2010 geheel afgerond. In dit kader wordt ook gesproken over de verdere toekomst van de pensioenregeling en de noodzaak van het fonds om de samenwerking te zoeken met andere pensioenfondsen.

Voor het jaar 2011 is het bestuur voornemens om twee deelvisitaties uit te laten voeren door het Vak- VC.

Controle beleggingsadministratie door Institutional Trust Services (ITS)

Risicomangement is het sleutelwoord voor pensioenfondsen. Met het volledig uitbesteden van het beheer van de beleggingsportefeuille en de pensioenadministratie is er noodzaak om additionele beheersmaatregelen te treffen. In dit kader heeft het bestuur van het pensioenfonds besloten een onafhankelijk controlerend backoffice te introduceren die de kwaliteit van de stuurinformatie en de achterliggende administratieve processen met betrekking tot de beleggingsportefeuille beoordeelt. Deze nieuwe administratieve functie wordt vanaf november 2009 vervuld door Institutional Trust Services BV. ITS is in 1999 opgericht als zelfstandige juridische entiteit gespecialiseerd op het gebied van beleggingsadministratie en is in het bezit van SAS70 Type II.

Institutional Trust Services vervult voor het pensioenfonds een reguliere controlerende functie. Maandelijks worden de administratieve processen en rapportages van de fiduciair manager beoordeelt, waarbij met name het berekende rendement en de uitvoering van het beleggingsbeleid worden getoetst.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Het pensioenfonds belegt in beleggingsfondsen van Mn Services. Voor deze beleggingsfondsen voert Mn Services een beleid van verantwoord ondernemen. Dit beleid wordt in opdracht van de besturen van die Mn services Fondsen ontwikkeld, vastgesteld en uitgevoerd door Mn Services. Op deze manier wordt voor de opdrachtgevers vorm en inhoud gegeven aan het verantwoord beleggingsbeleid van het pensioenfonds en kan het fonds voldoen aan de WFT-verplichting tot het hebben en publiceren van een stembeleid en een stemrapportage.

In de loop van 2007 stelde Mn Services voor de Mn Fondsen een beleid vast voor maatschappelijk verantwoord beleggen. In 2008 ondertekende Mn Services de VN Principes voor Verantwoord Investeren (UN PRI). Tevens werden de acht leidende beginselen vastgesteld, gebaseerd op internationale verdragen (Rio Declaration, ILO, OESO, UN Global Compact e.a.). De implementatie van maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid vindt plaats langs een viertal pijlers.

- Uitsluiting; De Mn Services Fondsen voeren een actief uitsluitingsbeleid op ondernemingen die direct betrokken zijn bij de productie van clustermineralen en anti-persoonsmijnen
- Integratie van Environment, Social en Governance criteria (ESG) in alle beleggingscategorieën.
- Actief aandeelhouderschap; Mn Services stemt op (bijna) alle aandelen wereldwijd tijdens aandeelhoudersvergaderingen. Bij de voorbereiding van stemmingen toetst Mn Services de voorstellen van ondernemingen aan de beginselen van goed ondernemingsbestuur, waaronder ook het sociaal beleid, milieubeleid en de omgang met mensenrechten. Naast het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen kaart Mn Services ook actief zaken aan bij de betrokken ondernemingen ten behoeve van het stimuleren van duurzaamheid.
- Thematisch beleggen

Op haar website laat het pensioenfonds zien hoe Mn Services namens het fonds gestemd heeft tijdens aandeelhoudersvergaderingen. Daarnaast brengt het pensioenfonds op haar website regelmatig verslag uit over het programma van dialoog met ondernemingen en de resultaten daarvan. Indien de bedrijfsvoering van een onderneming niet aan de beginselen voldoet op productniveau, beleggen de beleggingsfondsen van Mn Services en daarmee ook het pensioenfonds niet in de onderneming. Het gaat daarbij tot nu toe vooral om ondernemingen die omstreden wapens produceren

Risicoparagraaf

De risico's verbonden aan de pensioenregeling worden door het fonds, met uitzondering van het arbeidsongeschiktheids- en het overlijdensrisico, zelf gedragen. Het arbeidsongeschiktheid- en overlijdensrisico zijn vanaf 1 januari 2011 herverzekerd bij Nationale Nederlanden. De risico's worden geïnventariseerd en periodiek vastgesteld in de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN), waarin de verzekeringstechnische aspecten van de regeling worden omschreven en waarmee het fonds uitvoering geeft aan de wettelijke vereisten. De toets in hoeverre de doelstelling en het gevoerde beleid worden bereikt, zal ten minste jaarlijks plaatsvinden aan de hand van het jaarverslag en de door de actuaris van het fonds uitgebrachte analyse. Het pensioenfonds heeft de hoofdlijnen van het interne beheersingssysteem en van de opzet van de administratieve organisatie en interne controle vastgelegd in de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN). Het fonds heeft beleid vastgesteld met betrekking tot de beheersing van risico's die samenhangen met de uitbesteding. Belangrijke aspecten hierin zijn dat de pensioenuitvoerder, Syntus Achmea, beschikt over een zgn. SAS-70 verklaring type 2. Deze verklaring geeft zekerheid dat de bedrijfsprocessen en de daarin opgenomen interne controles, in opzet bestaan en adequaat zijn (type 1) en effectief hebben gewerkt (type 2). Met Syntus Achmea is het fonds een gedetailleerde Service Level Agreement (SLA) overeengekomen.

Ook de vermogensbeheerder van het fonds, Mn Services, beschikt over een SAS-70 verklaring type 2, waardoor zekerheid wordt verkregen dat de bedrijfsprocessen en de daarin opgenomen interne controles met betrekking tot het vermogensbeheer, in opzet bestaan en adequaat zijn (type 1) en effectief hebben gewerkt (type 2). Ook met Mn Services is het fonds een Service Level Agreement (SLA) overeengekomen. Met de vermogensbeheerder zijn ook nadere beheerafspraken gemaakt. In een beleggingsplan worden jaarlijks de beheerafspraken vastgelegd. Deze afspraken betreffen onder andere de samenstelling van de portefeuille, de tactische marges, het durationbeleid, de performancemeting, de benchmarks en het valuta- en derivatenbeleid, de risicometing en –beheersing. De in de balans opgenomen financiële instrumenten zijn beleggingen, vorderingen en schulden. Financiële instrumenten zijn opgenomen tegen actuele waarde, voor zover niet anders is aangegeven. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid, met name ten behoeve van afdekking van rente- en valutarisico wordt gebruik gemaakt van afgeleide financiële instrumenten (derivaten). De belangrijkste risico's zijn het valuta-, rente- en kredietrisico. Ten behoeve van het risicobeheer is het volgende beleid vastgesteld.

Beleggingsrisico's

De beleggingsrisico's zijn als volgt onder te verdelen:

Marktrisico

Marktrisico is het risico dat de waarde van de zakelijke beleggingen (aandelen, commodities, private equity, hedge funds, vastgoed en infrastructuur) verandert door veranderingen in de marktprijzen voor deze waarden. Het structurele marktrisico wordt beheerst binnen het Asset Liability Management (ALM)-proces. Op grond daarvan wordt een zodanige beleggingsmix vastgesteld dat het marktrisico acceptabel is. De feitelijke beleggingsmix mag binnen vastgestelde bandbreedtes afwijken van de ALM-beleggingsmix.

Voor de beheersing van het marktrisico in samenhang met het renterisico wordt gebruik gemaakt van actieve weging van de diverse assetcategorieën en wordt gebruik gemaakt van derivaten.

Relatieve marktrisico

Dit is het risico dat de vermogensbeheerders bij de uitvoering van het actieve beleggingsbeleid afwijken van het vastgestelde ALM-beleid. Hiertoe zijn strategische marges gedefinieerd welke dagelijks worden gemonitord.

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van de beleggingen verandert door veranderingen in valutakoersen. Valutarisico's worden afgedekt met valutaderivaten, voornamelijk valutatermijncontracten. Binnen de aandelenportefeuille is in het verslagjaar het valutarisico van de volgende valuta structureel 100% van de exposure op benchmarkniveau afgedekt:

- Amerikaanse dollar (USD)
- Japanse yen (JPY)
- Engelse pond (GBP)

Renterisico

Renterisico is het risico dat het saldo van de waarden van de portefeuille vastrentende waarden en de pensioenverplichtingen verandert door veranderingen in de marktrente. Het structurele renterisico wordt beheerst binnen het ALM-proces. Integrale beheersing van de balansrisico's is onderdeel van de nieuwe financiële opzet. Meer over de durationmatching van het fonds vindt u terug onder de paragraaf 'Risicobeheer en derivaten' welke een onderdeel van de jaarrekening vormt.

Tegenpartij- en kredietrisico

Dit risico hangt samen met de beleggingen in verhandelbare schuldpapieren en op tegenpartijen. Kredietrisico op verhandelbare schuldpapieren wordt beschouwd als prijsrisico. De beheersing van deze vorm van kredietrisico is geïntegreerd in het beleggingsproces, door middel van een richtlijn over de maximale belegging per kredietklasse. Tegenpartijrisico betreft het risico dat tegenpartijen hun verplichtingen aan het fonds niet meer kunnen nakomen, bijvoorbeeld door faillissement. Het tegenpartijrisico wordt beheerst door selectie van solide tegenpartijen en hantering van tegenpartijlimieten, al dan niet in combinatie met zekerheidstellingen.

Vermogensbeheerder Mn Services maakt voor zijn beleggingsfondsen gebruik van securities lending. Het pensioenfonds participeert in deze beleggingsfondsen. Securities lending houdt in dat aandelen en vastrentende stukken aan andere marktpartijen worden uitgeleend. De marktpartij geeft hiervoor een leenvergoeding en levert onderpand, waardoor het tegenpartijrisico beperkt wordt. Om het risico verder te mitigeren, heeft de custodian, die de feitelijke transacties uitvoert, een Indemnification ('vrijwaring') afgegeven aan de beleggingsfondsen.

Actuariële risico's

De actuariële risico's zijn als volgt onder te verdelen;

Strategisch risico/solvabiliteitsrisico

Het risico dat de ontwikkeling van het vermogen (in de vorm van beleggingen en premies) niet optimaal aansluit op de ontwikkeling van de verplichtingen, waardoor de beoogde pensioenkwaliteit en de beoogde financierings-doelstelling niet kunnen worden gehaald.

Er is een aantal beleidsinstrumenten waarmee de financiële positie kan worden bijgestuurd. Deze beleidsinstrumenten zijn de pensioenregeling, het indexeringsbeleid, het premiebeleid, het beleggingsbeleid en het liabilitymanagement beleid. Met ALM wordt samenhang aangebracht tussen deze beleidsinstrumenten.

Verzekeringstechnisch risico

Naast de financiële risico's staat het fonds bloot aan verzekeringstechnische risico's, waarvan het langlevensrisico het belangrijkste is. Bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen worden prudente veronderstellingen gehanteerd waaronder leeftijdscorrectiefactoren alsmede toekomstige verbetering van de levensverwachting. Hierdoor vindt periodieke bijstelling plaats. Over het verslagjaar 2010 zijn de actuariële grondslagen aangepast. Andere verzekeringstechnische risico's zijn kortlevensrisico en arbeidsongeschiktheidsrisico. Het arbeidsongeschiktheidsrisico wordt beheerst door middel van een herverzekering.

Operationele risico's

De operationele risico's zijn als volgt onder te verdelen;

Algemeen

Het betreft hier risico's welke inherent zijn aan het (dis)functioneren van mens en machine in de primaire operationele processen van het fonds. Deze risico's worden afgedekt door een veelheid van elkaar aanvullende maatregelen zoals back-up & recovery procedures, logische & fysieke toegangsbeveiliging, testprocedures, etc.

Liquiditeitsrisico

Aangezien de som van de premies, directe beleggingsopbrengsten en aflossingen van beleggingen in vastrentende waarden de som van uitkeringen en kosten verre te boven gaat, is de kans op een liquiditeitstekort beperkt, temeer daar altijd de mogelijkheid bestaat beursgenoteerde beleggingen per ommekeer te verkopen.

Compliance risico

Het risico van het niet voldoen aan fingerende wet- en regelgeving dan wel het niet tijdig onderkennen van veranderingen in de wet- en regelgeving. Hiertoe zijn compliance manuals opgesteld welke extern zijn getoetst.

Risico's voor de deelnemers

Actuariële en beleggingsrisico's worden collectief gedeeld. Naast de premies zijn de beleggingsopbrengsten een belangrijke financieringsbron voor de opbouw van nieuwe pensioenaanspraken. Partiële toeslagverlening, of het geheel achterwege laten van toeslagverlening, biedt soulaas als de financiële positie van het fonds daartoe aanleiding geeft. Het effect daarvan is groter dan met premieverhogingen kan worden bereikt. Bovendien is het eerlijker: premieverhogingen raken alleen de actieve deelnemers (en de werkgevers) waar indexatiekortingen ook de slapers en de uitkeringsgerechtigden raakt.

Pensioenontwikkelingen 2010, regelgeving en overheidsbeleid

Onrust omdat 14 fondsen geen uitstel van korten meer kregen

In mei 2009 kregen alle pensioenfondsen uitstel voor het korten van rechten. Een pensioenfonds moet korten als de dekkingsgraad te laag is en er geen andere maatregelen mogelijk zijn om te herstellen. De verwachting was dat de economische situatie snel zou verbeteren. In dat geval zou achteraf blijken dat een korting niet nodig was. De crisis duurde echter langer dan verwacht. Op 17 augustus 2010 kondigde Minister Donner daarom aan dat 14 pensioenfondsen niet langer uitstel kregen om kortingsmaatregelen te nemen. Het pensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche hoort niet bij deze fondsen. Korting was alleen dan nodig als niet via andere maatregelen tot herstel kon worden gekomen. Dat was uiteindelijk bij 7 van de 14 fondsen zo. Door het besluit van minister Donner om 14 fondsen niet langer uitstel voor korten te verlenen, ontstond grote maatschappelijke beroering. De Pensioenfederatie en de STAR pleitten ervoor naar de uitzonderlijke lage stand van de rente te kijken. Donner hield vast aan nu korten. Op 24 augustus kwam de Tweede Kamer terug van zomerreces om hierover te spreken. De Kamer wilde weten waarom het ene fonds aanzienlijk steviger in de problemen is geraakt dan het andere. Op 3 november hield de Tweede Kamer daarom een hoorzitting over de financiële positie van pensioenfondsen. Ook bestuurders van pensioenfondsen, deelnemersraden maar ook wetenschappers en toezichthouders kwamen daarbij aan het woord.

Het bestuur heeft de ontwikkelingen op de voet gevolgd en besproken. Het herstel van de financiële positie van het pensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche is dusdanig dat het korten van pensioenaanspraken en -uitkeringen op dit moment niet aan de orde is.

FVP regeling: bijdrage werklozen 2010 waarschijnlijk gehalveerd

De Stichting Financiering Voortzetting Pensioenverzekering (FVP) helpt werklozen van 40 jaar en ouder pensioen op te bouwen. Het FVP-bestuur maakte op 20 mei bekend dat de FVP-bijdrage lager dan 50% is voor alle instroom na 1 januari 2010. Het uiteindelijke verstrektingspercentage hangt af van de werkelijke ontwikkelingen. Begin 2013 neemt het FVP-bestuur daarover een definitieve beslissing. De instroom in de FVP-regeling is geheel gestopt per 1 januari 2011. Sociale partners kunnen besluiten of, en zo ja hoe, de afschaffing van de FVP-regeling en de mogelijke korting op de FVP-bijdrage gecompenseerd wordt. Het bestuur heeft daarom aan CAO-partijen gevraagd zich hierover te buigen. Vooral nog is er geen besluit genomen over het al dan niet compenseren van de FVP-regeling.

Gepensioneerden mogen van de Tweede Kamer kiezen voor bestuursdeelname

Op 1 juli nam de Tweede Kamer het initiatiefwetsvoorstel aan over medezeggenschap van D66 en VVD. Naast het feit dat pensioengerechtigden bij bedrijfstakpensioenfondsen een gelijk recht op bestuursdeelname krijgen als pensioengerechtigden bij ondernemingspensioenfondsen nu hebben zijn ook bepalingen over diversiteit opgenomen. In het bestuur moeten de belanghebbenden op een evenwichtige wijze zijn vertegenwoordigd. Hoe dit ingevuld kan worden, wordt uitgewerkt in een convenant van de STAR.

Minister Donner heeft steeds gezegd dat het wetsvoorstel eenzijdig is. De vertegenwoordiging van pensioengerechtigden kan volgens hem niet los worden gezien van de bredere discussie over de aanpassing van de pensioencontracten.

De Tweede Kamer erkent de samenhang tussen de medezeggenschap en de bredere agenda niet. Donner stuurde op 27 september zijn visie aan de Eerste Kamer in de vorm van een voorontwerp van wet. Het huidige paritaire bestuursmodel wordt daarin verder uitgewerkt. Dit sluit aan bij de huidige vormgeving van het bestuursmodel bij ondernemingspensioenfondsen en bedrijfstakpensioenfondsen. Naast het paritaire bestuursmodel komen er twee andere modellen: het externe model (professioneel bestuur) en het gemengde model (toezicht in het bestuur). Uiteindelijk kunnen pensioenfondsen kiezen uit een van de drie modellen.

De discussie loopt eind 2010 nog steeds. Op 20 december gaf de nieuwe minister Kamp aan dat hij vóór de zomer van 2011 een wetsvoorstel aan de Tweede Kamer wil sturen.

Overheid: AOW-leeftijd en drie commissies

Kabinet wil AOW-leeftijd verhogen

Het kabinet Balkenende IV kondigde in 2009 plannen aan om de AOW-leeftijd in twee stappen te verhogen naar 67 jaar. Maar op 20 februari 2010 viel het kabinet en de AOW-onderwerpen werden vervolgens controversieel verklaard. Ondertussen schoven sociale partners bij elkaar aan tafel en sloten op 4 juni 2010 een Pensioenakkoord. In dit akkoord geven zij hun visie op de aanvullende pensioenen én de AOW.

Sociale partners willen dat de AOW- en pensioenleeftijd structureel gekoppeld wordt aan de levensverwachting. De eerste twee stappen in de verhoging van de AOW leeftijd naar 67 jaar zijn gepland. Ze willen ook dat de AOW wordt gekoppeld aan de verdiende lonen. De AOW-leeftijd wordt flexibel vanaf 65 jaar. Na verhoging van de AOW-leeftijd kan de werknemer een jaar eerder stoppen met een 6,5% lagere uitkering, voor twee jaar eerder is de korting 13%. Uitstel levert andersom per jaar 6,5% op.

Sociale partners willen voor de aanvulling op de AOW naar een pensioencontract dat opeenvolgende generaties dezelfde uitkeringsrechten geeft bij hetzelfde aantal opbouwjaren. Dit moet premie neutraal gebeuren op grond van de fondsspecifieke situatie. In juni 2010 was de bedoeling dat per 2012 de pensioencontracten gemoderniseerd zijn om – uitgaande van een stabiele premie – schokken op de financiële markten (rente, inflatie en rendement) te kunnen opvangen.

Het kabinet Rutte startte op 14 oktober. In het regeerakkoord is aangekondigd dat de AOW-leeftijd wordt verhoogd naar 66 jaar en wordt gekoppeld aan de levensverwachting. Ook is afgesproken dat de fiscale bijdrage aan de pensioenopbouw die maximaal mogelijk is wordt verlaagd in verband met de verhoging van de pensioenleeftijd. Op 1 december schreef minister Kamp aan de Tweede Kamer dat hij in het voorjaar van 2011 met sociale partners en toezichthouders na wil gaan welke aanpassingen nodig zijn in de pensioenwetgeving om voorwaardelijke pensioenen mogelijk te maken en welke communicatievoorschriften daarbij moeten gelden.

Rapport Commissie Goudswaard

De Commissie Toekomstbestendigheid aanvullende pensioenregelingen (Commissie Goudswaard) heeft op 27 januari 2010 een rapport uitgebracht. Daarin geeft de commissie te kennen dat zij het Nederlands pensioenstelsel niet toekomstbestendig vindt. Door de vergrijzing en de langere levensverwachting en de kwetsbaarheid voor financiële risico's zijn schokken aan het systeem minder goed met premies op te vangen. De commissie ziet mogelijke oplossingen in het bieden van een lager ambitieniveau of de pensioentoezegging "zachter" (voorwaardelijker) te maken. Met een zachtere pensioentoezegging zijn er meer risico's voor de deelnemer.

Rapport Commissie Frijns

De Commissie beleggingsbeleid en risicobeheer (Commissie Frijns) heeft het beleggingsbeleid van pensioenfondsen, de uitvoering en governance onderzocht en vestigde speciale aandacht op de beheersing van risico's. Op 19 januari 2010 werd een rapport door deze commissie uitgebracht.

Daarin zijn de volgende conclusies te vinden:

- De pensioenfondssector is heterogeen en wordt steeds complexer.
- De pensioenfondsen worden mede door ontgroening en vergrijzing steeds kwetsbaarder.
- Pensioenfondsen hebben structureel te weinig aandacht voor risicobeheer en uitvoering van beleggingsbeleid.
- Reëel kader dient leidend te zijn; nu ligt door het Financieel toetsingskader (FTK) te veel nadruk op nominale dekkingsgraad.
- Specifieke kenmerken van pensioenfondsen worden onvoldoende vertaald in beleggingsbeleid.
- Maatschappelijk verantwoord handelen is geen geïntegreerd onderdeel van risicobeheer en beleggingsbeleid.
- Het governance model behoeft verbetering.

Ook toezichthouder De Nederlandsche Bank (DNB) heeft het beleggingsbeleid van pensioenfondsen onderzocht. DNB stuurde op 15 maart een brief aan alle pensioenfondsen met daarin de hoofdlijnen van het DNB onderzoek. DNB heeft met individuele pensioenfondsen afspraken gemaakt om de tekortkomingen bij die fondsen te adresseren. Voor de Pensioenfederatie is dit aanleiding geweest 'good practices' te ontwikkelen. Hiermee kunnen pensioenfondsen concreet aan de slag met de verbetering van het beleggingsbeleid en het risicomanagement. DNB juicht dit initiatief toe en gaat er van uit dat deze 'good practices' straks voor pensioenfondsbesturen een belangrijk hulpmiddel vormen voor het doorvoeren van verbeteringen.

Beleggingen

Financiële markten in 2010

Na het dieptepunt van de financiële markten in maart 2009, vond een onverwacht sterk herstel plaats. Dat herstel zette begin 2010 door, na een aantal aarzelende eerste weken. Die aarzeling werd ingegeven door zorgen over een dreigend bankroet van Griekenland, dat niet langer aan zijn betalingsverplichtingen leek te kunnen voldoen. Het gevaar dat de Griekse schuldenproblematiek zou uitstralen naar de rest van de eurozone, deed Europese beleidsmakers besluiten tot het uitspreken van omvangrijke steun aan het wankelende Griekenland. De boodschap was eensluidend: de eurozone stond niet toe dat de munt zou wankelen. Die boodschap en de steun aan Griekenland stelden de markten aanvankelijk gerust.

Geleidelijk werd echter duidelijk dat ook andere landen in de Europese periferie diep in de problemen zaten. Bovendien kwamen beleggers tot nader inzien, wat betreft hun vertrouwen in het steunpakket voor Griekenland. De euro daalde verder, en de rente op staatsobligaties van gewantrouwd landen in met name Zuid-Europa liep snel op. Om de onrust over de stabiliteit van de eurozone in te dammen, besloten de Europese landen in mei 2010 tot het opzetten van een grootschalig noodfonds, de Europese Financiële Stabilisatie Faciliteit (EFSF). Dit fonds, opgericht in nauwe samenwerking met het IMF, kent een omvang van 750 miljard euro en dient als financieel vangnet voor landen in financieringsproblemen.⁴ Naast de oprichting van het noodfonds ging de Europese Centrale Bank over tot het aankopen van staatsobligaties. Ook werden verschillende kredietlijnen voor banken heropend. Echter, ook deze stevige ingrepen zorgden slechts voor kortstondige opluchting in de financiële markten. Beleggers leken zich te realiseren dat het succes van het noodfonds niet gegarandeerd is, maar afhangt van de aanhoudende politieke wil in zowel de donerende als de ontvangende landen. Wanneer de pijn bij de belastingbetaler voelbaar wordt, kan afnemend electoraal draagvlak leiden tot een groeiend politiek populisme. De steuntoezeggingen en bezuinigingsafspraken zouden dan wel eens minder hard kunnen blijken dan ze in eerste instantie op papier werden gezet.

De onrust in Europa werkte wereldwijd door. Bovendien begon ook de Amerikaanse economie af te zwakken. Monetair beleidsmakers en financiële markten raakten hierdoor in de zomermaanden in de greep van de angst voor deflatie. De internationale financiële markten reageerden klassiek risicomijdend. De internationale aandelenindex MSCI World daalde fors, de rentespreads op bedrijfsobligaties en staatspapier van opkomende landen stegen en grondstoffenprijzen kelderden. Beleggers zochten veilig geachte havens, naast veilige staatsobligaties vooral goud. De vlucht in veilige staatsobligaties van onder meer de Verenigde Staten, Duitsland en Nederland zorgde voor een verdere daling van de rendementen op dit staatspapier. Ook de voor pensioenfondsen relevante lange termijn swaprentes daalden verder, tot ongekend lage niveaus. Een voorlopig dieptepunt in de stand van deze rentes werd bereikt in augustus 2010, met voor de Nederlandse pensioenfondsen opnieuw sterk dalende dekkinggraden als gevolg.

De reactie van beleidsmakers liet evenwel niet lang op zich wachten. Eind augustus, op de jaarlijkse centrale bank bijeenkomst in Jackson Hole, liet Federal Reserve voorzitter Bernanke voor het eerst doorschemeren dat er waarschijnlijk een tweede ronde kwantitatieve verruiming zou volgen.⁵ Hoewel er gereede twijfel bestond over het directe economische effect van kwantitatieve verruiming, was de boodschap duidelijk; de Fed zou de afnemende groei, hoge werkloosheid en deflatoire trend niet accepteren en alles in het werk stellen om de Amerikaanse economie op een hoger groeipad te krijgen. Ditmaal was de boodschap in de financiële markten niet aan dovemansoren gericht. Zowel rentes, als risicodragende beleggingen begonnen aan een stijging die tot het einde van het jaar zou aanhouden.

Dat betekende echter geenszins dat beleggers alle zorgen achter zich lieten. Met name de Europese fiscale situatie werd nog altijd met zeer veel scepsis gevolgd en gedurende het vierde kwartaal laaiden de spanningen daaromtrent weer in alle hevigheid op. De vonk hiervoor was dat de Europese leiders eind oktober aangaven serieus na te willen denken over het voorstel van de Duitse bondskanselier Merkel om obligatiehouders mee te laten delen in de kosten van toekomstige reddingsoperaties. Bovendien liep als gevolg van de kwantitatieve verruiming in de Verenigde Staten de euro op ten

⁴ Het EFSF staat voor European Financial Stability Facility. Tezamen met fondsen van het IMF en de EU is het EFSF 750 miljard euro groot. Aangezien echter een deel hiervan als buffer moet worden aangehouden om de hoogste kredietstatus te behouden, is het feitelijk uit te lenen bedrag 492 miljard euro. Zie ook Mn Update nr. 38 (6-12-2010).

⁵ Het opkopen van financiële activa door centrale banken teneinde de geldhoeveelheid te vergroten.

⁶ De creatie van steeds meer dollars door de kwantitatieve verruiming van de Fed is een negatieve factor voor de dollar.

opzichte van de dollar⁶, hetgeen de groeiperspectieven voor de Europese periferie niet ten goede kwam. Ditmaal viel Ierland ten prooi aan de tucht van de markt. Op 21 november moest de Ierse premier Cowen uiteindelijk toegeven dat het land financiële steun nodig had. In het weekend van 27 en 28 november kwamen de ministers van Financiën van de eurozone bijeen in Brussel om de Ierse crisis te bezweren en uitstraling naar de overige periferische landen te remmen. Er werd via leningen van het Europees Financieel Stabiliteits Fonds, aangevuld door gelden van het IMF, de EU, Engeland, Denemarken en Zweden in totaal 85 miljard euro aan Ierland ter beschikking gesteld.

Beleggingsbeleid 2010

In 2009 behaalde het fonds een duidelijke voorsprong op de doelen die gesteld zijn in het herstelplan. Ondanks deze voorsprong is besloten het beleggingsbeleid niet te wijzigen. De doelstelling van het fonds blijft om een overrendement van 1,2% ten opzichte van de rentetoevoeging van de pensioenverplichtingen te behalen, binnen een risicobudget van 7%. Voor het beleggingsbeleid van 2010 zijn dan ook geen significante wijzigingen doorgevoerd ten opzichte van het beleid dat in het beleggingsplan van 2009 gedefinieerd is. De wijzigingen die zijn doorgevoerd zijn gebaseerd op de visie op de geld- en kapitaalmarkten en op basis van strategische gronden. Het niveau van de rente afdekking wordt gelijkgehouden op een niveau van circa 65%.

De belangrijkste wijziging die voor het beleggingsbeleid 2010 ten opzichte van de portefeuille zoals deze zich in 2009 ontwikkeld had is de afbouw van inflatieobligaties (-5,4%-punt), deze zijn gedurende 2009 sterk in waarde gestegen en zijn teruggebracht naar de norm zoals deze begin 2009 vastgesteld is. Met de opbrengst zijn onder meer de renteswaps gefinancierd (+3,5%-punt), om het niveau van rente afdekking van de matching portefeuille op het gewenste niveau van circa 65% te houden. Voorts zijn Amerikaanse en Europese hoogrentende iets afgebouwd (-2,1%-punt), ten gunste van bankloans (+2,1%-punt), omdat de vooruitzichten en de risico-rendementsverhouding gunstiger is voor deze categorie. Obligaties uit opkomende landen zijn ook iets uitgebreid (+0,8%-punt) en commodities zijn met 1,6%-punt afgebouwd. Tot slot is het GTAA portefeuille samengevoegd met de hedge funds portefeuille. Hiertoe is de helft van de GTAA positie afgebouwd en de andere helft ingebracht in de hedge funds portefeuille. Per saldo is de hedge funds positie met 0,5%-punt uitgebreid.

Gedurende jaar is de portefeuille echter ook nog aangepast op enkele significante onderdelen. De belangrijkste aanpassing is de afbouw van Europese obligaties van landen die geraakt zijn door de kredietcrisis, de zogenaamde PIIGS-landen (Portugal, Italië, Ierland, Griekenland en Spanje). Hiertoe zijn participaties in de Mn Services staatsobligatiefondsen verkocht en zijn de individuele titels uit deze fondsen 'discretionair' opgenomen, waardoor het pensioenfonds meer flexibiliteit heeft met betrekking tot het beheer van de portefeuille, en zij sneller kan inspelen op ontwikkelingen op de financiële markten. Van deze individuele titels zijn de PIIGS-obligaties verkocht en zijn voornamelijk Duitse en Nederlandse obligaties teruggekocht. De Griekse inflatieobligaties zijn echter ondergebracht in de returnportefeuille onder de hoogrentende obligaties.

Verder zijn in 2010 alle inflatieobligaties verkocht, en is de langlopende obligatie portefeuille uitgebreid. Ook is nog een deel in bedrijfsobligaties geïnvesteerd.

Gedurende het jaar is per saldo voor 20 miljoen euro premiegelden toegevoegd aan het fonds. Deze zijn met name belegd in de matchingportefeuille, in langlopende staatsobligaties.

Per saldo was de feitelijke verdeling van portefeuille eind 2009 gelijk aan 2010: matching 60% en return 40%.

	2009	2010	Feitelijk Ultimo 2010
Matchingportefeuille:	69	62,4	59,8
-langlopende Europese staatsobligaties	42,5	34,7	49,6
-inflatiegerelateerde Europese staatsobligaties	21,5	15	
-Europese bedrijfsobligaties (credits)	0	6,7	7,0
-liquiditeiten en renteswaps	5	6	3,2
Returnportefeuille:	31	37,6	40,2
hoogrentende obligaties:	9,5	13,3	15,2
-obligaties opkomende landen	3	6,1	6,1
-Amerikaans highYield	3,75	2,8	3,6
-Europees high Yield	1,25	1,1	1,3
-bankloans	1,5	3,3	3,2
-Griekse inflatiegerelateerde obligaties	0	0	1,1
Aandelen	10,5	14,4	15,4
-Noord Amerika	3,5	3,8	4,2
-Europa	3	3,5	3,6
-Verre Oosten	1,5	1,7	1,9
-Opkomende landen	2,5	5,4	5,8
Commodities	3,5	1,9	2,1
Hedge funds	1	2,4	3,1
Direct onroerend goed	3,5	2,9	2,1
Infrastructuur	2	2,7	2,3
Totaal	100	100	100

Beleggingsresultaten 2010

Het herstel dat in 2009 ingezet was, heeft zich in 2010 voortgezet. Bedrijven hebben na de kredietcrisis forse maatregelen genomen om balansen weer op orde te krijgen. Dat heeft goed uitgepakt. Samen met het herstel dat gedragen werd door de opkomende landen zorgde ervoor dat 2010 voor alle risicodragende beleggingen uit de returnportefeuille waarin het pensioenfonds belegd met een positief resultaat eindigde. De returnportefeuille boekte dan ook een uitstekend resultaat van 13,0%. Daarnaast daalde in 2010 per saldo de (lange) rente waardoor staatsobligaties en renteswaps, die hieraan nauw gekoppeld zijn, in waarde toenamen. Dit gold echter niet voor de inflatiegerelateerde obligaties. De oorzaak is hier te zoeken in een stabiele inflatieverwachting, en de Griekse obligaties die fors in waarde afnamen. Per saldo boekte de matchingportefeuille een rendement van 7,6%. Het totaal beleggingsrendement over 2010 kwam uit op 9,0%.

De resultaten voor actief beheer waren in 2010 licht positief. Over het gehele jaar werd een outperformance voor de gehele portefeuille ten opzichte van de benchmarkrendement geboekt. De belangrijkste factoren voor deze outperformance zijn geleverd door hoogrentende obligaties uit opkomende landen, bankloans en hedge funds. De portefeuille Amerikaans high yield boekte een underperformance. Over heel 2010 bedraagt het benchmarkrendement 8,9%. Daarmee komt het relatieve rendement over 2010 uit op 0,1%.

	<i>Rendement</i>	<i>Benchmark</i>
<i>Matching Portefeuille:</i>	7,6%	7,1%
-langlopende Europese staatsobligaties	8,9%	8,9%
-Inflatiegerelateerde Europese staatsobligaties	-4,6%	-5,2%
-Europese bedrijfsobligaties (credits)	5,0%	4,7%
<i>Returnportefeuille:</i>	13%	11,6%
<i>hoogrentende obligaties</i>	17,8%	16,2%
-obligaties opkomende landen	23,6%	20,8%
-Amerikaans high yield	20,9%	23,1%
-Europees high yield	14,0%	14,3%
-Bankloans	7,2%	2,6%
<i>Aandelen</i>	21,6%	22,1%
-Noord Amerika	24,1%	24,2%
-Europa	10,1%	11,1%
-Verre Oosten	25,2%	24,0%
-Opkomende landen	27,2%	27,1%
<i>Commodities</i>	20,3%	19,3%
<i>Hedge funds</i>	13,6%	9,3%
<i>Direct onroerend goed</i>	2,4%	2,4%
<i>Infrastructuur</i>	8,0%	8,0%
<i>Valuta afdekking</i>	-9,0%	-9,1%
<i>Totaal</i>	9,0%	8,9%

Belegd vermogen

Het totaal belegd vermogen van het pensioenfonds is in 2010 met circa 38 miljoen euro toegenomen tot een totaal van circa 237 miljoen euro. De solvabiliteit heeft zich in 2010 ongunstig ontwikkeld door de per saldo gedaalde rente. De stijging van het belegd vermogen kon de stijging van de waarde van de pensioenverplichtingen niet bijbenen. Door de gedaalde (lange) rente stegen de pensioenverplichtingen met circa 41 miljoen euro in waarde tot 234 miljoen. Vanaf begin van het jaar zette de dekkingsgraad een daling in, die tot en met augustus aanhield. Vanaf het dieptepunt in augustus, de dekkingsgraad was toen circa 89%, werd een stijging in gang gezet die tot het einde van het jaar voortduurde, waardoor uiteindelijk een geschatte dekkingsgraad van 98% bereikt werd. Het fonds liep hiermee circa 1%-punt achter bij de bij DNB ingediende en goedgekeurde herstelplan opgenomen ontwikkeling. Inmiddels is op basis van de definitieve gegevens de dekkingsgraad vastgesteld. Deze bedraagt 100,6%. Ultimo 2009 kwam de dekkingsgraad van het fonds nog uit op 104%.

Marktvooruitzichten

De ontwikkelde economieën zijn uit het zomerdal geklommen en 2011 begonnen met hernieuwd momentum. Ook het sentiment in de financiële markten is verbeterd. Hiervoor was echter wel een forse additionele monetaire en fiscale injectie vereist. Onderliggend blijft het herstel kwetsbaar, de Europese fiscale crisis is nog niet definitief opgelost en nieuwe risico's dienen zich aan, nu ook in opkomende economieën. De naweeën van de crisis zullen zich ook in 2011 nog laten voelen.

Optimisme over de ontwikkeling van de wereldeconomie is de afgelopen maanden toegenomen en de angst voor een tweede recessie is aanzienlijk afgenomen. Sinds augustus zijn economische data verbeterd en de mondiaal hogere

aandelenprijzen hebben het vertrouwen en balansposities verbeterd. Er zijn daarbij wel aanmerkelijke groeiverschillen, mede door beleid. De Verenigde Staten voeren een ruim monetair en fiscaal beleid, terwijl de eurozone fiscaal op de rem staat, vooral in de periferie. Onze groeiverwachting voor de VS voor 2011 is dan ook aanmerkelijk hoger met 3,25%; de eurozone groeit door het fiscaal restrictieve beleid bescheiden maar gestaag, met gemiddeld 1,9%, met sterke verschillen tussen kernlanden en periferie. Ook in het VK remt het fiscale beleid de groei. Inflatie speelt in de VS met een verwacht niveau van 1,25% geen rol van betekenis, en is beperkt hoger in de eurozone: 1,9%. In de opkomende landen houdt voorlopig de (hoge) groei aan, maar steekt inflatie de kop op. En toch blijft voorzichtigheid geboden. Immers, het verder stijgen van de in overeenstemming met de verbeterde groeiperspectieven mondiaal opgelopen lange rente kan het herstel vertragen. Doorzettende olie- en voedselprijsstijgingen kunnen koopkracht van consumenten en de marges van bedrijven negatief beïnvloeden, alsmede het monetaire beleid compliceren. Tevens kan de fiscale crises in de publieke sector in de eurozone nopen tot verdere bezuinigingen, ook in kernlanden. Het risico speelt vooral in de eerste helft van het jaar, als veel schulden van overheden en banken moeten worden geherfinancierd.

Beleggingsbeleid 2011

Eind 2010 is het beleggingsbeleid voor 2011 door het bestuur vastgesteld. Het vertrekpunt is de ALM-studie die in 2010 is uitgevoerd. De conclusie van de ALM-studie onderscheidt voor het beleggingsbeleid 2 situaties:

- Bij een solvabiliteitspositie waarin geen reservetekort aanwezig is, resulteert een strategisch lange termijn beleggingsbeleid met een omvang van de returnportefeuille van zo'n 45% à 55%, met een 68% strategische renteafdekking.
- Bij een tekortsituatie spelen als gevolg van wettelijke toezichtseisen andere prioriteiten (herstel naar een "gezonde" financiële positie, groei naar dekkingsgraad naar 105% en het vermijden van rechtenkorting is belangrijker dan toeslagverlening en de kans op afstempelen minimaliseren) en resulteert een strategisch beleggingsbeleid met een returncategorie van zo'n 38% à 45% met een 68% strategische renteafdekking.

Bij de huidige dekkingsgraad is nog sprake van een tekortsituatie en wordt de strategische referentiemix gegeven door een strategische renteafdekking van 68%. De beleggingsmix die hierbij als referentie gehanteerd wordt is opgenomen in onderstaande tabel:

<i>Plan 2011</i>	
<i>Matchingportefeuille:</i>	62
<i>Returnportefeuille:</i>	38
-Hoogrentende obligaties	16
-Aandelen	13
-Commodities	2
-Hedge funds	4
-Direct onroerend goed	2
-infrastructuur	2
<i>Totaal</i>	100

De werkelijke beleggingsmix zal niet gelijk zijn aan deze strategische referentiemix. Enerzijds zijn er afwijkingen (binnen bandbreedtes) als gevolg van een andere (middellange termijn) inschattingen van de economie dan gehanteerd in de ALM-studie (dit wordt gevat onder de noemer *dynamisch balansmanagement*) en anderzijds zijn er afwijking door een actieve implementatie door de managers (dit wordt gevat onder de noemer *portefeuille beheer*).

Het *dynamisch balansmanagement* maakt het derhalve mogelijk om af te wijken van de strategische referentiemix; er is ruimte voor over- en onderweging van de verschillende assetcategorieën. Het *portefeuille beheer* maakt het mogelijk om af te wijken van de samenstelling van de benchmark binnen een product; er is ruimte voor actief beheer. De afwijkingen

versus de referentiemix worden gemeten en maandelijks gerapporteerd waarbij ook de onderverdeling tussen *portefeuille beheer* en *dynamisch balansmanagement* wordt gegeven. De evaluatie van het *dynamisch balansmanagement* heeft betrekking op een langere horizon (> 3 jaar) dan het *portefeuille beheer*.

Het beleggingsplan heeft als doel de afwijkingen van de strategische referentiemix te benoemen en te kaderen met betrekking tot de toelaatbare afwijkingen. Met deze systematiek wordt invulling gegeven aan de specifieke wens van het pensioenfonds om de strategische referentiemix als leidraad te nemen. Dit impliceert dat aan het balansrisico (TE; tracking error) geen beleidstechnische invulling meer wordt gegeven in het beleggingsplan. Het balansrisico is immers integraal meegenomen bij de totstandkoming van de strategische referentiemix. Gedurende het jaar wordt de TE wel gemeten en gerapporteerd voor zowel de strategische referentiemix als de feitelijke portefeuille. Ook de doelstelling van het fonds om in het kader van het herstelplan 5,2% rendement te behalen is integraal meegenomen bij de totstandkoming van de strategische referentiemix. De doelstelling van de portefeuille zoals zal worden gepresenteerd in dit beleggingsplan is om een beter rendement te behalen dan de strategische referentiemix. Gedurende het jaar zal de ontwikkeling van de dekkingsgraad gerapporteerd worden en worden afgezet tegen de ontwikkeling in het herstelplan.

Verlag van de deelnemersraad

De deelnemersraad kwam in het verslagjaar viermaal in vergadering bijeen. Daarnaast heeft de deelnemersraad twee keer met het dagelijks bestuur vergaderd.

Onderwerpen die bij de deelnemersraad in het verslagjaar speciale aandacht hebben gehad:

Advies Bestuur

In het verslagjaar heeft de deelnemersraad het bestuur geadviseerd over o.a. het herstelplan, de nieuwe Abtn, de ALM studie, de vaststelling van het jaarverslag en de communicatie aan deelnemers en pensioengerechtigden.

De financiële positie van het pensioenfonds

De deelnemersraad heeft in 2010 zijn zorgen uitgesproken naar het bestuur over de complexiteit van de regeling. Tevens wil hij meer betrokken worden bij de beleggingen van het fonds om een beter oordeel te kunnen vormen.

Herstelplan

De deelnemersraad is nauw betrokken geweest bij de uitvoering van het herstelplan. Bij het hoofdstuk bestuursbesluiten wordt uitgebreid ingegaan op het herstelplan en de genomen maatregelen.

Deskundigheidsbevordering

De deelnemersraad heeft om zijn kennis verder te vergroten in 2010 een studiedag gevolgd, waarbij risicomanagement onderwerp van aandacht is geweest.

Stichting bedrijfstakpensioenfonds voor de banden- en wielenbranche

Het bestuur:

Co Dwarswaard, plaatsvervangend voorzitter
Ruud Spuijbroek, secretaris

Jaarrekening 2010

Stichting bedrijfstakpensioenfonds voor de banden- en wielenbranche

Balans per 31 december 2010 na bestemming van het saldo van baten en lasten

(in eenheden van duizend euro)

	31 december 2010	31 december 2009	
ACTIVA			
Beleggingen (1)			
<i>Beleggingen voor risico pensioenfondsen</i>			
Zakelijke waarden	41.158	33.339	
Vastrentende waarden	174.824	152.533	
Derivaten	9.314	2.195	
Overige beleggingen	<u>12.582</u>	<u>11.262</u>	
		237.878	199.329
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen (2)		551	180
Vorderingen en overlopende activa (3)			
Premies	823	1.677	
Overige vorderingen	<u>2.774</u>	<u>1.973</u>	
		3.579	3.650
Overige activa (4)			
Liquide middelen		<u>2.560</u>	<u>2.613</u>
		<u>244.586</u>	<u>205.772</u>
PASSIVA			
Stichtingskapitaal en reserves (5)			
Algemene reserve	(15.172)	(7.532)	
Reserve beleidsstaffel premie- en toeslagbeleid	16.630	-	
Reserve overgangsregeling 55-min	<u>-</u>	<u>15.257</u>	
		1.458	7.725
Technische voorzieningen (6)			
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds	234.265	192.559	
Spaarfonds gemoedsbezwaarden	<u>7</u>	<u>6</u>	
		234.272	192.565
Overige schulden en overlopende passiva (7)			
		8.856	5.482
		<u>244.586</u>	<u>205.772</u>

Staat van baten en lasten over 2010

(in eenheden van duizend euro)

	2010 €	2009 €
BATEN		
Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers) (8)	24.378	24.728
Beleggingsresultaten risico pensioenfonds (9)	17.546	9.092
Uitkeringen en winstaandeel uit hoofde van herverzekering (10)	2.469	664
	<u>44.393</u>	<u>34.484</u>
LASTEN		
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen (11)		
Pensioenopbouw	16.454	18.206
Rentetoevoeging	2.613	4.759
Onttrekkingen voor pensioenuitkeringen	(5.538)	(2.064)
Toevoeging voor pensioenuitvoeringskosten	269	334
Wijziging marktrente	26.980	(18.746)
Wijzigingen uit hoofde van overdrachten van rechten	(133)	9.145
Wijziging uit hoofde van verzwaring overlevingstafels	6.984	6.870
Aanpassing overige actuariële uitgangspunten	(4.914)	-
Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen	(1.009)	1.523
	<u>41.706</u>	<u>20.027</u>
Pensioenuitkeringen (12)	4.960	2.283
Pensioenuitvoeringskosten (13)	1.754	1.545
Mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen (14)	(371)	(180)
Wijzigingen overige technische voorziening (15)	1	-
Saldo overdracht van rechten (16)	(146)	(10.863)
Premies herverzekering (17)	2.756	1.674
	<u>50.660</u>	<u>19.998</u>
Saldo van baten en lasten	<u>(6.267)</u>	<u>3.731</u>
Bestemming van het saldo van baten en lasten		
Algemene reserve	(7.640)	19.285
Reserve overgangsregeling 55-min	1.373	713
	<u>(6.267)</u>	<u>19.998</u>

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2010

Inleiding

Het doel van de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche, statutair gevestigd te Den Haag (hierna 'het fonds') is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden; tevens verstrekt het fonds uitkeringen aan arbeidsongeschikte deelnemers. Het fonds geeft invulling aan de uitvoering van de pensioenregeling van de in de banden- en wielenbranche verplicht gestelde aangesloten werkgevers.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving in het bijzonder Richtlijn 610.

Alle bedragen zijn vermeld in euro's x 1.000.

Schattingswijziging actuariële grondslagen ten aanzien van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

De publicaties van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en het Actuarieel Genootschap (hierna: AG) gaven begin 2010 een wijziging aan van de voorzienbare trend in overlevingskansen. Om hiermee rekening te houden is op basis van bestuursbesluit, vooruitlopend op de aanstaande herziening van de AG-prognosetafels, de voorziening pensioenverplichting per 31 december 2009 verhoogd met € 6.870 (3,7%).

Op 30 augustus 2010 heeft het AG de nieuwe prognosetafels gepubliceerd. Dit heeft geleid tot een aanvullende opslag van de voorziening pensioenverplichting.

De aanvullende verhoging is bepaald per 31 december 2010. Dit resultaat van € 6.984 (3,0%) is via de Staat van Baten en Lasten als 'Wijziging uit hoofde van verzekering overlevingstafels' verantwoord onder de mutatie voorziening pensioenverplichtingen.

Tevens zijn ook andere actuariële grondslagen (opslag latent wezenpensioen, aanpassing van de leeftijdsafhankelijke partnerfrequenties factoren en aanpassing van leeftijdsafhankelijke ervaringsfactoren) gewijzigd. Deze wijzigingen resulteren in een vrijval van de voorziening van € 4.914.

Rubriceringswijzigingen

Met betrekking tot diverse posten in de jaarrekening vindt in 2010 een andere uitsplitsing of samenvoeging plaats, die het inzicht in de jaarrekening bevordert. De vergelijkende cijfers zijn voor vergelijkingsdoelen aangepast.

De belangrijkste rubriceringswijziging is dat met ingang van boekjaar 2010 de categorie overige baten en overige lasten niet meer wordt gebruikt. Hieronder is opgenomen op welke wijze de diverse overige baten en lasten met ingang van 2010 worden verwerkt inclusief de financiële omvang van 2009. De vergelijkende cijfers zijn aangepast. Dit heeft geen invloed op het vermogen en resultaat.

Omschrijving post	Verwerkingswijze 2009	Verwerkingswijze 2010	Omvang 2009
<i>Uitkeringen en winstaandeel uit hoofde van herverzekering</i>	<i>Overige baten</i>	<i>Uitkeringen en winstaandeel uhv herverzekering</i>	657
<i>Baten inzake Overkook uit gelieerd VUT-fonds</i>	<i>Overige baten</i>	<i>Saldo overdracht van rechten</i>	178
<i>Mutaties inzake voorziening premiedebiteuren</i>	<i>Overige baten</i>	<i>Premiebatens</i>	18

Grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling

Algemeen Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening, in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW, vereist dat het bestuur oordelen vormt, schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten.

De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel,

samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Vreemde valuta

De jaarrekening luidt in euro's. De euro is tevens de functionele valuta van het fonds. Transacties in vreemde valuta worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de functionele valutakoers op transactiedatum. Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de functionele valutakoers op de balansdatum. Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling danwel de omrekening van monetaire posten in vreemde valuta, worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengst in de staat van baten en lasten opgenomen.

Grondslagen voor balanswaardering

Algemeen

De activa en passiva zijn, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

1 Beleggingen

Algemeen

In overeenstemming met de Pensioenwet worden beleggingen gewaardeerd tegen actuele waarde.

Overlopende activa en passiva alsmede liquiditeiten vermogensbeheer worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Het verschil tussen actuele waarde en nominale waarde is bij deze activa en passiva in het algemeen gering.

Participaties in beleggingsfondsen, die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen worden gerubriceerd en gewaardeerd volgens de grondslagen voor dat soort beleggingen.

Financiële instrumenten worden gebruikt ter afdekking van beleggingsrisico's en het realiseren van het vastgelegde beleggingsbeleid. Derivaten die deel uitmaken van een beleggingsfonds zijn opgenomen in de beleggingscategorie waarin dit beleggingsfonds is gerubriceerd.

De liquide middelen die deel uitmaken van de onderliggende fondsen in aandelen, vastrentende waarden en vastgoed zijn bij de betreffende beleggingscategorie vermeld. Conform de aanbeveling van de Raad voor de Jaarverslaggeving worden participaties met een beleggingskarakter niet aangemerkt als een groepsmaatschappij en/ of deelneming.

Actuele waarde

De beleggingen van het pensioenfonds worden nagenoeg allemaal gewaardeerd tegen de actuele waarde per balansdatum. Voor de meerderheid van de financiële instrumenten van het pensioenfonds kan gebruik worden gemaakt van marktnoteringen, of afgeleide van marktnoteringen. Echter bepaalde instrumenten, zoals onroerende zaken, participaties in hypotheek en bepaalde derivaten zijn gewaardeerd door gebruik te maken van waarderingmodellen en -technieken. Het is gebruikelijk en mogelijk om de actuele waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Voor financiële instrumenten zoals beleggingsvorderingen en -schulden geldt dat de boekwaarde de actuele waarde benadert als gevolg van het korte termijn karakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de actuele waarde.

Securities lending

Het fonds neemt deel aan een securities lending programma, waarbij bepaalde effecten voor een korte periode worden uitgeleend aan marktpartijen.

Binnen een aantal Mn Services Beleggingsfondsen waarin het fonds belegt, worden stukken (aandelen en obligaties) uitgeleend. Voor het uitlenen van deze stukken ontvangen de betreffende beleggingsfondsen collateral als onderpand. De opbrengsten van het uitlenen van de stukken worden binnen het beleggingsfonds herbelegd. Deze opbrengsten hebben een positief effect op de participatiewaarde van het beleggingsfonds.

Zakelijke waarden

Vastgoedbeleggingen

Vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen fair value (actuele waarde / reële waarde) per 31 december. Voor niet beursgenoteerde participaties en deelnemingen in onroerende zaken maatschappijen is dit de berekende intrinsieke waarde die de actuele waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Aandelen

Aandelen, waaronder tevens converteerbare obligaties zijn begrepen, worden gewaardeerd tegen de beurskoers. Voor niet ter beurze genoteerde participaties in aandelenfondsen is dit de berekende intrinsieke waarde, die de actuele waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Vastrentende waarden

Obligaties

Obligaties worden gewaardeerd tegen de beurskoers. Voor niet ter beurze genoteerde participaties in vastrentende waardenfondsen is dit de berekende intrinsieke waarde, die de actuele waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Deposito's

Deposito's worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor deposito's is het verschil tussen actuele waarde en nominale waarde in het algemeen gering.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd tegen actuele waarde, te weten de relevante marktwaardering of, als die er niet is, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waarderingmodellen. Derivaatcontracten met een negatieve waarde worden in de balans onder de overige schulden en overlopende passiva verantwoord.

Overige beleggingen

Overige beleggingen worden gewaardeerd tegen actuele waarde.

2 Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

Het arbeidsongeschiktheidsrisico is volledig herverzekerd bij Algemene Levensherverzekeringsmaatschappij (Swiss-Re). De op de balans opgenomen verplichtingen zijn volgens dezelfde grondslagen gewaardeerd als de voorziening pensioenverplichtingen.

3 Vorderingen en overlopende activa

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Voor zover noodzakelijk is een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht.

4 Overige activa

Liquide middelen

Onder de liquide middelen worden opgenomen die kasmiddelen en tegoeden op bankrekeningen die onmiddellijk dan wel op korte termijn opeisbaar zijn. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het fonds.

5 Stichtingskapitaal en reserves

Algemene reserve

Deze reserve is dat deel van het vermogen dat resteert nadat via de resultaatbestemming de vereiste reserves, op het gewenste niveau zijn gebracht.

De algemene reserve dient ter opvang van tegenvallers anders dan waarvoor een specifieke reserve respectievelijk voorziening is getroffen.

Het streven is om een reserve aan te houden die minimaal gelijk is aan het gesteld vereist eigen vermogen op basis van het Financieel Toetsingskader. Het gesteld vereist vermogen wordt bepaald op basis van de standaardmethode voorgeschreven door DNB. Er is geen sprake van een maximering van de algemene reserve.

Reserve beleidsstaffel Premie- en Toeslagbeleid

Deze reserve komt voort uit het huidig premiebeleid. Vanaf 2010 is deze reserve gevormd om toekomstige premie en toeslagbeleid te kunnen financieren. Aan deze reserve wordt geen rendement toegevoegd.

Deze reserve wordt met ingang van 2011 over een periode van zes jaar (tot en met 2016) lineair afgebouwd.

Het bestuur heeft voorts besloten om ter financiering van de voorwaardelijke overgangsmaatregel voor deelnemers geboren na 1949 een separate reserve te gaan vormen met ingang van 2011.

Reserve overgangsregeling 55-min

Financiering overgangsregeling

Met de komst van de nieuwe pensioenregeling in 2006 is de opbouw van de prepensioenaanspraken voor deelnemers die zijn geboren op of na 1 januari 1950 vervallen. Tegelijkertijd is in deze nieuwe pensioenregeling een overgangsregeling getroffen voor deelnemers die tot 2006 aanspraken opbouwden in de prepensioenregeling en die aan bepaalde voorwaarden voldoen.

Dankzij de overgangsregeling bouwen zij voorwaardelijk extra aanspraken aan pensioenen op. Deze voorwaardelijke aanspraken worden onvoorwaardelijk toegekend bij pensionering als actief deelnemer aan het fonds, maar uiterlijk op 31 december 2020.

Deze bestemmingsreserve dient ter financiering van de benodigde koopsommen voor de overgangsregeling 55-min.

Aan deze reserve wordt jaarlijks toegevoegd:

- de interest over de bestemde reserve.
terwijl hieraan anderzijds jaarlijks wordt onttrokken:
- de koopsommen voor inkoop ineens van de in dat boekjaar toegekende extra pensioenen.

Het bestuur heeft besloten om deze reserve eind 2010 te laten vrijvallen. De vrijval is toegevoegd aan de Reserve beleidsstaffel premie- en toeslagbeleid.

6 Technische voorzieningen

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds

Voor de vaststelling van de pensioenvoorziening worden de mannelijke en vrouwelijke deelnemers afzonderlijk per geboortjaar en per deelnemerscategorie gegroepeerd. De voorziening is gelijk aan de contante waarde van de opgebouwde bedragen aan uitgesteld en ingegaan ouderdoms- en nabestaandenpensioenen.

De voorziening voor uitgesteld wezenpensioen is gesteld op 2% van die voor het uitgestelde nabestaandenpensioen, indien en zolang de (gewezen) deelnemer de pensioendatum nog niet heeft bereikt. Voor gepensioneerde deelnemers van 65 jaar en ouder wordt voor de eventuele aanspraak op nog niet ingegaan wezenpensioen geen voorziening getroffen.

De voorziening wordt berekend op basis van de volgende actuariële grondslagen:

Sterfte

De sterftetekansen zijn ontleend aan de door het Actuariel Genootschap gepubliceerde Prognosetafels, periode 2010-2060. Per 1 januari 2010 geldt als overlevingstafel 2007-2010. Jaarlijks schuift de overlevingstafel met 1 jaar op. Hierbij wordt voor zowel mannen als vrouwen een leeftijdsafhankelijke leeftijdscorrectie toegepast. Bij het ingegane wezenpensioen is de sterftetekans van de wees verwaarloosd. De cijfers betreffende het verslagjaar 2009 zijn ontleend aan de door het Actuariel Genootschap gepubliceerde Prognosetafels, periode 2005-2050. Periodiek zal beoordeeld worden of overgang op meer recente overlevingsgrondslagen en/of andere leeftijdscorrecties noodzakelijk is.

Rente

De voorziening wordt vastgesteld op basis van de geldende rentetermijnstructuur op de berekeningsdatum, zoals die door DNB gepubliceerd wordt. DNB publiceert deze rentecurve maandelijks in het kader van het Financieel Toetsingskader (FTK).

Partnerfrequentie

Met betrekking tot het uitgestelde nabestaandenpensioen is gebruik gemaakt van een leeftijdsafhankelijke partnerfrequentie. Boven de pensioenleeftijd neemt de partnerfrequentie af volgens de overlevingstafel van de partners. In verband met de uitruil van het uitgestelde nabestaandenpensioen, dat wordt opgebouwd vanaf 1 januari 2001, is de partnersfrequentie voor zowel mannen als vrouwen op 1 gesteld tot de pensioenleeftijd. Boven de pensioenleeftijd neemt de partnersfrequentie af volgens de overlevingstafel van de partners.

Opslag wezenpensioen

De tarieven voor het uitgestelde nabestaandenpensioen worden verhoogd met een opslag van 2% (in 2009 5%) voor medeverzekering van het wezenpensioen.

Ruilvoet

De deelnemers hebben het recht om op de pensioendatum het opgebouwde nabestaandenpensioen geheel om te ruilen voor ouderdomspensioen. De uitruil heeft alleen betrekking op de pensioenen die zijn opgebouwd vanaf 1 januari 2001. De ruilvoet is vastgesteld op basis van de bestandssamenstelling (95% mannelijke en 5% vrouwelijke deelnemers, herleid naar fulltime-eenheden), waarbij voorts rekening is gehouden met de hoogte van de te bereiken pensioenaanspraken. De hoogte van de ruilvoet is opgenomen in het reglement.

Vervroegings- en uitstelfactoren prepensioen

Bij de wijziging van de pensioenregeling in het kader van de VPL-wetgeving, worden de reeds opgebouwde aanspraken op prepensioen actuariëel omgerekend naar extra aanspraken op ouderdoms- en nabestaandenpensioen. Op verzoek van de deelnemer kunnen deze pensioenaanspraken worden vervroegd of uitgesteld. De alternatieve pensioendatum mag liggen tussen de eerste dag van de maand waarin de deelnemer 60 jaar wordt en de eerste dag van de maand waarin de deelnemer 70 jaar wordt. Voor het vaststellen van de hoogte van het vervroegde dan wel uitgestelde prepensioen zijn vervroegings- respectievelijk uitstelfactoren vastgesteld. Het betreft uniforme factoren welke in bijlage 4 bij de Abtn zijn gevoegd. De factoren zijn vastgesteld op basis van de bestandssamenstelling.

Revalidering

Bij de vaststelling van de voorziening voor arbeidsongeschiktheidspensioen worden geen revalideringskansen in aanmerking genomen.

Leeftijden en duren

Bij de verschillende actuariële berekeningen worden de navolgende veronderstellingen ten aanzien van de leeftijden van de deelnemers, etc. in aanmerking genomen.

De deelnemers, gewezen deelnemers en pensioentrekkenden worden geacht geboren te zijn op 1 juli van hun geboortjaar. De leeftijd aan het einde van het boekjaar is derhalve gelijk aan het verschil tussen het berekeningsjaar en het geboortjaar van betrokkene, verhoogd met een half jaar. Als uitzondering hierop wordt de leeftijd voor de vaststelling van de voorziening voor de toegekende ingegane en uitgestelde arbeidsongeschiktheidspensioenen in maanden nauwkeurig bepaald. Het leeftijdsverschil tussen man en vrouw is op drie jaren gesteld, waarbij verondersteld wordt dat de man de oudste van de twee is.

De uitkeringsduur van het ingegane wezenpensioen wordt voor elke wees jonger dan 18 jaar bepaald als het verschil tussen 18 jaar en zijn leeftijd in halve jaren. Voor wezen ouder dan 18 jaar wordt steeds de uitkeringsduur tot de maximale eindleeftijd van 21 jaar in aanmerking genomen.

Kostenopslagen

Op de netto voorziening pensioenverplichtingen voor de basisregeling wordt een excassokostenopslag van 2% gelegd in verband met de kosten bij de toekomstige uitkering van de pensioenen.

De doorlopende (administratie)kosten worden bestreden vanuit de opslag in de bijdrage.

Uitkeringswijze

Bij de waardering van de aanspraken wordt verondersteld dat de uitkeringen continu (zullen) geschieden.

7 Overige schulden en overlopende passiva

Alle schulden en overlopende passiva hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Grondslag kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de directe methode. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

8 Premiebijdragen (van werkgevers en werknemers)

Hieronder zijn opgenomen de over het boekjaar in rekening gebrachte en te brengen premies en koopsommen.

9 Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

Directe beleggingsopbrengsten

De directe beleggingsopbrengsten hebben betrekking op opbrengsten uit beleggingsfondsen, interest en dividenden onder aftrek van de aan de beleggingen toe te rekenen kosten, alsmede de huren vermindert met de exploitatiekosten.

Indirecte beleggingsopbrengsten

De indirecte beleggingsopbrengsten hebben betrekking op gerealiseerde en ongerealiseerde waardeinstijgingen of waardedalingen.

11 Mutatie voorziening pensioenverplichtingen

Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is opgenomen de actuarieel berekende waarde van de diensttijdopbouw. Dit is het effect op de voorziening pensioenverplichtingen van de in het verslagjaar opgebouwde nominale rechten ouderdomspensioen en nabestaandenpensioen. Verder is hierin begrepen het effect van de individuele salarisontwikkeling.

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen zijn opgerent met 1,303% (2009: 2,544%).

Onttrekkingen voor pensioenuitkeringen

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuarieel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de pensioenen van de verslagperiode.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de actuele waarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder het hoofd wijziging marktrente.

Wijzigingen uit hoofde van overdrachten van rechten

Onder dit hoofd zijn de actuariële inkomende en uitgaande waardeoverdrachten opgenomen.

Wijziging uit hoofde van verzekering overlevingstafels inclusief wijziging in overige actuariële grondslagen

Om op een afdoende wijze rekening te houden met recente ontwikkelingen in de voorzienbare trend in overlevingskansen voor de gehele bevolking is de voorziening bepaald op basis van AG-prognosetafels 2010-2060. In 2009 is de voorziening bepaald op basis van AG-prognosetafels 2005-2050 met daarboven een toeslag van 3,7% in verband met de ontwikkelingen in de voorzienbare trend in overlevingskansen voor de gehele bevolking.

Daarnaast zijn de volgende actuariële grondslagen ingevoerd c.q. aangepast:

- overgang op ervaringssterfte cijfers
- de partnerfrequentie
- reservering voor latent wezenpensioen

Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen

De onder dit hoofd opgenomen mutaties van de voorziening hebben betrekking op de actuariële kanssystemen.

15 Wijziging overige technische voorziening

Hieronder zijn opgenomen de mutaties in de overige technische voorziening over het boekjaar

16 Saldo overdrachten van rechten

Hieronder zijn opgenomen de aan het verslagjaar toe te rekenen overdrachtswaarde van de overgenomen respectievelijk overgedragen pensioenaanspraken.

17 Premies herverzekering

Herverzekering sterfte- en arbeidsongeschiktheidsrisico

Ter dekking van deze risico's zijn overeenkomsten gesloten met de "Swiss- Re." te Amsterdam. Hierbij is voor het verslagjaar 2010 geen "Eigen Behoud" per verzekerde gehanteerd. Het fondsbestuur heeft besloten om vanaf 2011 deze dekking van dit risico onder te brengen bij Nationale Nederlanden.

Voor de herverzekering van het overlijdensrisico op risicobasis geldt het volgende:

De resultatendeling is gebaseerd op winstdeling in poolverband waarbij jaarlijks een aandeel van 50% in de sterftewinst, behaald over het totale resultaat van de fondsen in de pool waarvoor deze winstdeling geldt, aan het betreffende fonds wordt vergoed.

Risicobeheer en derivaten

In het jaarverslag is ingegaan op de risico's die het pensioenfonds loopt en op het beleid dat wordt gevoerd om deze risico's te beperken. Onderstaand treft u kwantitatieve risico-informatie aan.

Solvabiliteitsrisico

Het fonds wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. De belangrijkste doelstelling van het fonds is het nakomen van de pensioentoezeggingen. Voor het realiseren van deze doelstelling wordt gestreefd naar een toereikende solvabiliteit op basis van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen.

Het belangrijkste risico voor het fonds betreft het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat het fonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. De solvabiliteit wordt gemeten zowel op basis van algemeen geldende normen als ook naar de specifieke normen welke door de toezichthouder worden opgelegd. Indien de solvabiliteit van het fonds zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat het fonds de premie voor de werkgevers en deelnemers moet verhogen en het risico dat er geen ruimte beschikbaar is voor eventuele toeslagen op opgebouwde pensioenrechten. In het uiterste geval kan het noodzakelijk zijn dat het fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten moet verminderen.

Het tekort/surplus op FTK-grondslagen is als volgt:

31 dec. 2010 EUR		31 dec. 2009 EUR		
Voorziening pensioenverplichtingen (FTK-waardering)	(a)	234.272	(a)	192.565
<i>Buffers:</i>				
S1 Renterisico		17.106		15.007
S2 Risico zakelijke waarden		14.492		11.948
S3 Valutarisico		4.223		3.993
S4 Grondstoffenrisico		1.425		2.123
S5 Kredietrisico		4.299		6.341
S6 Verzekeringstechnisch risico		9.658		8.001
Diversificatie-effect		(21.502)		(21.491)
Totaal S (vereiste buffers)	(b)	29.701	(b)	25.922
Vereist vermogen (art. 132 Pensioenwet)	(a+b)	263.973	(a+b)	218.487
Aanwezig vermogen (Totaal activa – schulden)		235.730		200.290
Tekort		(28.243)		(18.197)

Bij de berekening van de buffers past het pensioenfonds de standaardmethode toe. Voor de samenstelling van de beleggingen wordt uitgegaan van de strategische asset mix in de evenwichtssituatie. (In 2009 was dit op basis van de feitelijke asset-mix).

Beleid en risicobeheer

Het bestuur beschikt over een aantal beleidsinstrumenten ten behoeve van het beheersen van deze risico's. Deze beleidsinstrumenten betreffen:

- Beleggingsbeleid
- Premiebeleid
- Herverzekeringsbeleid
- Toeslagverleningsbeleid

De keuze en toepassing van beleidsinstrumenten vindt plaats na uitvoerige analyses ten aanzien van te verwachten ontwikkelingen van de verplichtingen en de financiële markten. Daarbij wordt onder meer gebruikgemaakt van ALM-studies. Een ALM-studie is een analyse van de structuur van de pensioenverplichtingen en van verschillende beleggingsstrategieën en de ontwikkeling daarvan in diverse economische scenario's.

De uitkomsten van deze analyses vinden hun weerslag in jaarlijks door het bestuur vast te stellen beleggingsrichtlijnen als basis voor het uit te voeren beleggingsbeleid. De beleggingsrichtlijnen geven normen en limieten aan waarbinnen de uitvoering van het beleggingsbeleid moet plaatsvinden. Ze zijn gericht op het beheersen van de volgende belangrijkste (beleggings)-risico's. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gebruik gemaakt van derivaten.

Marktrisico

Het marktrisico is het risico dat de waarde van de zakelijke waarden verandert als gevolg van veranderingen in de desbetreffende marktprijzen. Het prijsrisico wordt gemitigeerd door spreiding naar regio en sector.

In onderstaande tabel is de samenstelling van de zakelijke waarden (exclusief 'kortlopende vorderingen en schulden inzake zakelijke waarden') weergegeven:

	2010 EUR	2009 EUR
<i>Aandelen Vastgoed Europa</i>	4.972	4.911
<i>Aandelen Europa</i>	8.284	7.190
<i>Aandelen Noord-Amerika</i>	9.879	7.823
<i>Aandelen Verre Oosten</i>	4.331	3.489
<i>Aandelen Emerging Markets</i>	13.365	8.119
<i>Global Tactische Asset Allocatie (GTAA)</i>	-	2.250
	<hr/>	<hr/>
	40.831	33.782
	<hr/>	<hr/>

Diversificatie kan het marktrisico doen verlagen. Het GTAA fonds biedt participanten de mogelijkheid om te profiteren van koersbewegingen tussen en binnen verschillende beleggingscategorieën, zoals obligatieregio's, aandelenregio's en sectoren en valuta in zowel ontwikkelde, als opkomende landen, volatiliteit van obligatie- en aandelenmarkten en commodities.

De spreiding van aandelen naar sector is als volgt:

2010 EUR	2009 EUR	
Financiële instellingen	9.247	5.845
Handel- en industriële bedrijven	12.240	9.581
Transport	-	781
Energie	2.706	2.765
Technologie	5.588	2.964
Andere instellingen	6.078	6.935
	<u>35.859</u>	<u>28.871</u>

Valutarisico

Valutarisico is het risico van waardewijzigingen door de ontwikkeling van de waarde van vreemde valuta ten opzichte van de euro. De valutapositie voor en na afdekking door valutaderivaten is als volgt weer te geven:

Voor EUR	2010 Valuta- derivaten EUR	Netto- positie (na) EUR	
EUR	160.217	51.988	212.205
USD	43.753	(43.579)	174
GBP	5.620	(6.305)	(685)
JPY	2.806	(2.818)	(12)
Overige	20.588	-	20.588
	<u>(714)</u>	<u>232.270</u>	<u>232.984</u>

Voor EUR	2009 Valuta- derivaten EUR	Netto- positie (na) EUR	
EUR	137.366	39.117	176.483
USD	36.105	(31.363)	4.742
GBP	5.128	(5.928)	(800)
JPY	2.176	(1.957)	219
Overige	14.140	0	14.140
	<u>(131)</u>	<u>194.784</u>	<u>194.915</u>

Renterisico

Het renterisico is het risico dat de waarden van de portefeuille vastrentende waarden en de pensioenverplichtingen veranderen als gevolg van ongunstige veranderingen in de marktrente.

De rentegevoeligheid kan worden gemeten door middel van de duration. De duration is de (met de contante waarde van de kasstromen) gewogen gemiddelde resterende looptijd in jaren.

31 dec. 2010 EUR	31 dec. 2009 EUR	
<i>Duration van de vastrentende waarden (excl. derivaten)</i>	9,8	11,9
<i>Duration van de vastrentende waarden (incl. derivaten)</i>	22,5	20,2
<i>Duration van de (nominale) pensioenverplichtingen</i>	24,1	23,0

Op balansdatum is de duration van de vastrentende waarden (excl. derivaten) aanzienlijk korter dan de duration van de verplichtingen. Er is derhalve sprake van een zogenaamde “duration-mismatch”. Dit betekent dat bij een rentestijging de waarde van beleggingen minder snel daalt dan de waarde verplichtingen (bij toepassing van de actuele marktrentestructuur) daalt, de dekkingsgraad zal stijgen. Bij een rentedaling zal de waarde van de beleggingen minder snel stijgen dan de waarde van de verplichtingen, waardoor de dekkingsgraad daalt.

Het beleid van het fonds is gericht op het verkleinen van de “duration-mismatch”. Dit is gebeurd door het kopen van meer langlopende obligaties in plaats van aandelen (aandelen hebben per definitie een duration van nul). Ook heeft het fonds swaptions gekocht. Het fonds krijgt het recht om gedurende een lange periode in de toekomst een vaste lange rentetarief te ontvangen, door middel van een rente swap, het is vergelijkbaar met de kasstroom van een langlopende obligatie en het fonds betaalt daarvoor een variabele korte rente (bijvoorbeeld Euribor). Hierdoor wordt de “duration-mismatch” verkleind, maar het fonds wordt wel afhankelijk van de ontwikkeling van de korte rente die het pensioenfonds aan de tegenpartij betaald. Met een swaption kan het pensioenfonds tijdelijk het risico van een verdere rentedaling afdekken. Hiervoor betaalt het fonds een premie. Bij het afsluiten van een swap of een swaption kunnen dus mismatchrisico's worden afgedekt en worden nieuwe risico's geïntroduceerd die gepaard gaan met dit soort instrumenten (zoals liquiditeit-, tegenpartij- en juridisch risico).

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het fonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het fonds (potentiële) vorderingen heeft. Voor het fonds betreft dit voornamelijk de beleggingen in obligaties en leningen.

Het kredietrisico wordt gemitigeerd door spreiding van de vastrentende waarden naar de regio en sector.

De samenstelling van de vastrentende waarden kan als volgt worden samengevat:

2010 EUR	2009 EUR	
Europese obligaties	114.476	12.666
Langlopende Europese obligatie	-	65.231
Inflation-linked obligaties	2.604	38.271
Emerging Market Obligaties	14.098	10.925
Vastrentend-hoogrentend US Obligaties	8.432	8.228
Vastrentend-hoogrentend EU Obligaties	3.045	3.139
Bedrijfsobligaties	16.292	-
Bankleningen	7.477	6.972
Depositio's	8.400	7.101
	174.824	152.533

De durations en credit spreads van Europese staatsobligaties, langlopende obligaties, bedrijfsobligaties en inflatieobligaties zijn specifiek bepaald voor deze beleggingsfondsen. Voor alle overige vastrentende waarden (overige beleggingsfondsen en discretionaire portefeuilles) zijn deze gegevens op basis van benchmarks vastgesteld.

De creditspread is een maatstaf voor kredietrisico en geeft de opslag aan die de markt vraagt boven de risicovrije rente. Des te hoger deze opslag, des te hoger de markt het kredietrisico op een partij beoordeelt en des te hoger de vergoeding (de spread) is die de markt wil ontvangen voor het nemen van dit kredietrisico.

De Europese obligaties zijn uitgegeven door landen en het bedrijfsleven. Obligaties kunnen luiden in verschillende Europese valuta, zoals EUR, SEK, NOK en CHF. Gezien de relatief kleine omvang van de niet EURO-valuta's worden deze posities niet afgedekt. Voor de afdekking van de valutarisico's wordt verwezen naar de paragraaf "Valutarisico".

De Emerging Markets obligaties zijn uitgegeven door landen in opkomende regio's zoals Latijns Amerika, Azië, Pacific en Afrika.

De vastrentend-hoogrentende portefeuille bestaat uit hoogrentende obligaties uitgegeven door het bedrijfsleven. De hoogrentende obligaties hebben over het algemeen een lagere rating dan "Investment grade".

Bankleningen zijn leningen door banken verstrekte leningen aan het bedrijfsleven.

Ten aanzien van de kredietwaardigheid van de debiteuren van de vastrentende portefeuille kan het volgende overzicht worden gegeven:

2010 %	2009 %	
AAA	66	50
AA	2	9
A	10	18
BBB	6	4
<BBB	15	15
GEEN RATING*	1	4
	100	100

Met betrekking tot premiedebiteuren is er een risico dat de werkgevers de premiebijdragen niet kunnen betalen. Het fonds voert incassobeleid uit om de premiebijdragen zo snel mogelijk te innen.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen, waardoor het fonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Waar de overige risicocomponenten vooral de langere termijn betreffen (solvabiliteit), gaat het hierbij om de kortere termijn. Dit risico kan worden beheerst door in het strategische en tactische beleggingsbeleid voldoende ruimte aan te houden voor de liquiditeitsposities. Er moet eveneens rekening worden gehouden met de directe beleggingsopbrengsten en andere inkomsten zoals premies.

Het aandeel illiquide beleggingen van de totale beleggingen is in onderstaande tabel weergegeven:

2010 Totaal EUR	2010 illiquide EUR	2010 illiquide %	2009 illiquide %	
Vastrentende waarden	174.824	7.477	4	5
Zakelijke waarden	53.575	17.716	33	32
Overig	3.871	-	-	-
Totaal	232.270	25.193	11	11

De illiquide beleggingen onder de vastrentende waarden betreffen het BGI fund. Onder de illiquide zakelijke waarden is infrastructuur, hedge funds en vastgoed opgenomen.

Grondstoffenrisico

Grondstoffen ofwel commodities vormen een beleggingscategorie waarin veelal via index futures en swaps wordt geïnvesteerd in energie (olie), metalen, edelmetalen en agroproducten. Het grondstofrisico betreft het risico op fluctuaties in grondstofprijzen.

	2010 Contract- omvang EUR	2010 Actuele waarde EUR	2009 Contract- omvang EUR	2009 Actuele waarde EUR
GSCI Non-Natural Gas 4-01-2011	4809	347	-	-
GSCI Non-Natural Gas 4-01-2011	70	9	-	-
GSCI Non-Natural Gas 4-01-2011	608	74	-	-
GSCI Non-Natural Gas 4-01-2011	(581)	(72)	-	-
GSCIEG BW 08-01-2010	-	-	4.082	313
	<u>4.906</u>	<u>358</u>	<u>4.082</u>	<u>313</u>

Verzekeringstechnische risico's (actuariële risico's)

De belangrijkste actuariële risico's zijn de risico's van langlevens, overlijden (kortleven) en arbeidsongeschiktheid.

Langlevensrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen. Als gevolg hiervan volstaat de opbouw van het pensioenvermogen niet voor de uitkering van de pensioenverplichting. Door toepassing van AG-prognosetafel 2010-2060 met adequate correcties voor ervaringssterfte is het langlevensrisico nagenoeg geheel verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen. Door gebruik te maken van de nieuwe AG-prognosetafel 2010-2060 is rekening gehouden met het feit dat de levensverwachting sterker is toegenomen dan was voorzien in de vorige prognosetafel.

Het overlijdensrisico betekent dat het fonds in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen moet toekennen waarvoor door het fonds geen voorzieningen zijn getroffen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen. Dit risico is door het fonds herverzekerd.

Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat het fonds voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij invaliditeit. Voor dit risico wordt jaarlijks een risicopremie in rekening gebracht. Het verschil tussen de risicopremie en de werkelijke kosten wordt verwerkt via het resultaat. De actuariële uitgangspunten voor de risicopremie worden periodiek herzien. Dit risico is door het fonds herverzekerd.

Kredietrisico herverzekeringscontracten

Omdat een deel van de beleggingstechnische en verzekeringstechnische risico's van het fonds zijn herverzekerd bij Algemene Levensherverzekeringsmaatschappij (Swiss Re), is voor deze risico's een claim op deze herverzekeraar ontstaan. Als gevolg hiervan loopt het fonds een kredietrisico, waarvoor een buffer als onderdeel van het vereist eigen vermogen is opgenomen. De buffer is, gezien de vermogenspositie van de herverzekeraar, ultimo 2010 nihil.

Toeslagverleningsrisico (actuariële risico's)

Het bestuur van het fonds heeft de ambitie om toeslagen op het pensioen te verlenen. De mate waarin dit kan worden gerealiseerd is afhankelijk van de ontwikkelingen in de rente, rendement, looninflatie en demografie. Uitdrukkelijk wordt opgemerkt dat de toezegging voor toekomstige toeslagverlening voorwaardelijk is.

<i>Eigen vermogen in % van voorziening</i>	<i>Toeslag (% van loon- c.q. prijsinflatie)</i>
<i>Lager dan 6</i>	<i>nee</i>
<i>Tussen 6 en 12</i>	<i>20</i>
<i>Tussen 12 en 18</i>	<i>35</i>
<i>Tussen 18 en 24</i>	<i>50</i>
<i>Tussen 24 en 30</i>	<i>65</i>
<i>Tussen 30 en 36</i>	<i>80</i>
<i>Hoger dan 36</i>	<i>100</i>

Concentratierisico

Grote posten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt.

Dit betreft per 31 december de volgende posten:

	<i>2010 EUR</i>	<i>2009 EUR</i>
<i>Duitse staat</i>	48.467	27.081
<i>Franse staat</i>	31.222	41.487
<i>Nederlandse staat</i>	25.627	–
<i>Oostenrijkse staat</i>	9.612	–
<i>Italiaanse staat</i>	–	12.804
<i>Spaanse staat</i>	–	10.591
<i>Griekse staat</i>	–	6.377

In het algemeen geldt dat concentratierisico kan optreden als een adequate spreiding van activa en passiva ontbreekt. Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. Een portefeuille van leningen die sterk sectorgebonden is, kan door deze sectorconcentratie een verhoogd risico lopen. Indien aandelen in dezelfde sector worden aangehouden is sprake van een cumulatief concentratierisico.

Overige niet-financiële risico's

Operationeel risico

Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Dergelijke risico's worden door het fonds beheerst door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering betrokken zijn op gebieden zoals interne organisatie, procedures, processen en controles, kwaliteit geautomatiseerde systemen, enzovoorts. Deze kwaliteitseisen worden periodiek getoetst door het bestuur.

Systeemrisico

Systeemrisico betreft het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren functioneert, waardoor beleggingen van het fonds niet langer verhandelbaar zijn en zelfs, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen is dit risico voor het fonds niet beheersbaar.

Specifieke financiële instrumenten (derivaten)

Voor de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt tevens gebruikgemaakt van financiële derivaten. Als hoofdregel geldt dat derivaten uitsluitend worden gebruikt voor zover dit passend is binnen het algemene beleggingsbeleid. De portefeuillestructuur en het risicoprofiel, berekend inclusief de economische effecten van derivaten, dienen zich binnen de door het bestuur vastgestelde grenzen (limieten) te bevinden.

Het fonds gebruikt derivaten hoofdzakelijk om de hiervoor vermelde vormen van marktrisico zo veel mogelijk af te dekken. Een van de belangrijkste risico's bij derivaten is het kredietrisico. Dit is het risico dat tegenpartijen niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Dit risico wordt beperkt door alleen transacties aan te gaan met te goeder naam en faam bekend staande partijen. Bovendien geldt dat zoveel mogelijk wordt gewerkt met onderpand.

Gebruik kan worden gemaakt van onder meer de volgende instrumenten:

- Futures: dit zijn standaard beursgenoteerde instrumenten waarmee snel posities kunnen worden gewijzigd. Futures worden gebruikt voor het tactische beleggingsbeleid. Tactisch beleggingsbeleid is slechts zeer beperkt mogelijk binnen de grenzen van het strategische beleggingsbeleid.
- Valutatermijncontracten: dit zijn met individuele banken afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het verkopen van een valuta en de aankoop van een andere valuta, tegen een vooraf vastgestelde prijs en op een vooraf vastgestelde datum. Door middel van valutatermijncontracten worden valutarisico's afgedekt.
- Swaption: hiermee kan tijdelijk het risico van een verdere rentedaling worden afgedekt. Het fonds betaalt hiervoor een premie. Bij het afsluiten van een swaption kunnen mismatchrisico's worden afgedekt en worden nieuwe risico's geïntroduceerd die gepaard gaan met dit soort instrumenten (zoals liquiditeits-, tegenpartij- en juridisch risico).

Onderstaande tabel geeft inzicht in de valutaderivatenposities per:

	2010 Contract- omvang EUR	2010 Actuele waarde EUR	2009 Contract- omvang EUR	2009 Actuele waarde EUR
Activa				
<i>Valuta contracten</i>				
<i>Verkopen JPY</i>	-	-	1.967	7
<i>Verkopen USD</i>	(6.068)	139	(5.785)	28
	(6.068)	139	(3.818)	35
Passiva				
<i>Valuta contracten</i>				
<i>Verkopen GBP</i>	(6.232)	(67)	5.909	(32)
<i>Verkopen JPY</i>	(2.701)	(114)	-	-
<i>Verkopen USD</i>	(33.484)	(672)	31.295	(134)
	-	(853)	37.204	(166)
Totaal actuele waarde		(714)		(131)

Toelichting op de balans per 31 december 2010

(in eenheden van duizend euro)

ACTIVA

1. Beleggingen

Beleggingen voor risico pensioenfonds

	<i>Stand per 1 januari</i>	<i>Aankopen, investeringen en verstrekking</i>	<i>Voor- en nadelige verschillen</i>	<i>Verkopen en aflossingen</i>	<i>Stand per 31 december</i>
Zakelijke waarden					
Vastgoedbeleggingen	4.911	-	81	(20)	4.972
Aandelen	28.428	10.255	6.309	(8.806)	36.186
	33.339	10.255	6.390	(8.826)	41.158
Vastrentende waarden					
Obligaties	145.432	188.174	7.880	(175.062)	166.424
Deposito's	7.101	1.299	-	-	8.400
	152.533	189.473	7.880	(175.062)	174.824
Derivaten					
Rentederivaten	(2.532)	4.079	3.051	(536)	4.062
Valutaderivaten	(131)	2.882	(3.464)	(1)	(714)
Overige derivaten	313	3	494	(452)	358
	(2.350)	6.964	81	(989)	3.706
Overige beleggingen					
Infrastructuur	5.081	3	366	-	5.450
Hedge funds	3.864	2.900	607	(77)	7.294
Overige	2.317	4.650	1.016	(8.145)	(162)
	11.262	7.553	1.989	(8.222)	12.582
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds	194.784	214.245	16.340	(193.099)	232.270
Derivaten met een negatieve waarde	4.545				5.608
Beleggingen zoals opgenomen op de activazijde van de balans	199.329				237.878

Uitsplitsing actuele waarde naar waarderingsmethode

Op basis van de stand ultimo boekjaar kan het volgende onderscheid worden gemaakt:

	<i>Directe markt- noteringen</i>	<i>Afgeleide markt- noteringen</i>	<i>Waarderings modellen en technieken</i>	<i>Totaal</i>
31 december 2010				
Vastgoedbeleggingen	-	-	4.972	4.972
Aandelen	-	36.186	-	36.186
Obligaties	117.083	49.341	-	166.424
Deposito's	8.400	-	-	8.400
Derivaten	-	3.706	-	3.706
Infrastructuur	-	-	5.450	5.450
Hedge funds	-	7.294	-	7.294
Overige beleggingen	(162)	-	-	(162)
Totaal	<u>125.321</u>	<u>96.527</u>	<u>10.422</u>	<u>232.270</u>
31 december 2009				
Vastgoedbeleggingen	-	-	4.911	4.911
Aandelen	-	28.428	-	28.428
Obligaties	-	138.460	6.972	145.432
Deposito's	7.101	-	-	7.101
Derivaten	-	(2.350)	-	(2.350)
Infrastructuur	-	-	5.081	5.081
Hedge funds	-	-	3.864	3.864
Overige beleggingen	2.317	-	-	2.317
Totaal	<u>9.418</u>	<u>164.538</u>	<u>20.828</u>	<u>194.784</u>

Zakelijke waarden*Indirecte beleggingen*

Participaties aandelenfonds vastgoedbeleggingen

4.972

4.911

Totaal vastgoedbeleggingen

4.972

4.911

Aandelen*Indirecte beleggingen*

Participaties aandelenfondsen

35.859

28.871

Kortlopende vorderingen inzake aandelen

327

464

Kortlopende schulden inzake aandelen

-

(907)

Totaal aandelen

36.186

28.428

Totaal zakelijke waarden

41.158

33.339

Vastrentende waarden**Obligaties***Indirecte beleggingen*

Participaties in obligatiefondsen

166.424

145.432

Totaal obligaties

166.424

145.432

Deposito's

8.400

7.101

Totaal vastrentende waarden

174.824

152.533

Derivaten

Derivaatcontracten kunnen zowel een positieve als een negatieve waarde hebben. Hieronder zijn de contracten uitgesplitst naar contracten met een positieve en negatieve waarde. De derivaten met een negatieve waarde ultimo boekjaar zijn opgenomen onder de overige schulden.

Rentederivaten

Positieve waarde

8.746

-

Negatieve waarde

(4.684)

(2.532)

Saldo

4.062

(2.532)

Valutaderivaten

Positieve waarde

139

1.882

Negatieve waarde

(853)

(2.013)

Saldo

(714)

(131)

Overige derivaten

Positieve waarde

429

313

Negatieve waarde

(71)

-

Saldo

358

313

Totaal derivaten

3.706

(2.350)

Overige Beleggingen

Infrastructuur	5.450	5.081
Hedge funds	7.294	3.864
Overige		
Liquide middelen inzake overige beleggingen	195	957
Kortlopende vorderingen inzake overige beleggingen	-	1.370
Kortlopende schulden inzake overige beleggingen	(357)	(10)
Totaal overige	(162)	2.317
Totaal overige beleggingen	12.582	11.262
Totaal beleggingen risico pensioenfonds	237.878	199.329

2. Herverzekeringsdeel technische voorzieningen

Stand per 1 januari	180	-
<i>Mutaties</i>		
Contante waarde toekomstige rente	371	180
	<u>551</u>	<u>180</u>

3. Vorderingen en overlopende activa

Premies

Aan het eind van het boekjaar vastgestelde nog te ontvangen premies	624	1.015
Voorzieningen tegen verlies op premievorderingen	(154)	(93)
	<u>470</u>	<u>922</u>
Nader vast te stellen volgend boekjaar	967	755
Voorziening inzake ramingsverschil voorgaande jaren	(614)	-
	<u>823</u>	<u>1.677</u>

Overige vorderingen

Rekening-courant derden

Rekening-courant gelieerd VUT-fonds	-	557
-------------------------------------	---	-----

Pensioenen

Uitkeringen	1	8
Waardeoverdrachten	558	536
Herverzekeringen:		
- te vorderen uit hoofde van ingediende claims	1.215	-
- te vorderen uit hoofde van winstaandeel 2008-2010	1.000	865
	<u>2.774</u>	<u>1.409</u>

Kosten

Administratiekosten	-	7
---------------------	---	---

Totaal overige vorderingen

<u>2.774</u>	<u>1.973</u>
--------------	--------------

4. Overige activa

Liquide middelen

Rekening courant Staalbankiers	2.560	2.613
--------------------------------	-------	-------

Totaal liquide middelen

<u>2.560</u>	<u>2.613</u>
--------------	--------------

5. Stichtingskapitaal en reserves

2010 €	2010 %	2009 €	2009 %	
Solvabiliteit en dekkingsgraad				
Aanwezig eigen vermogen	1.458	100,6%	7.725	104,0%
Minimaal vereist eigen vermogen	11.010	104,7%	10.206	105,3%
Vereist eigen vermogen	29.701	112,7%	25.922	113,5%
Dekkingsgraad		100,6%		104,0%

De dekkingsgraad is als volgt berekend: (Totaal activa -/- overige schulden) / Technische voorzieningen.

De vermogenspositie van het pensioenfonds kan worden gekarakteriseerd als dekkingstekort.

Voor de berekening van het vereiste eigen vermogen wordt gebruik gemaakt van een standaard model.

Vanaf ultimo 2008 voldoet het fonds niet aan de wettelijke normen met betrekking tot het minimum vereist eigen vermogen.

Door het bestuur is naar aanleiding van het niet voldoen aan de wettelijke normen ultimo 2008 hiervan melding gemaakt bij de toezichthouder DNB en in 2009 is een korte- en lange termijnherstelplan ingediend.

Dit herstelplan is goedgekeurd door DNB.

Er worden de volgende maatregelen genomen: de voorwaardelijke toeslag wordt niet toegekend en de rebalancing van de beleggingsmix is opgeschort. Indien het herstel uitblijft, zal een of meerdere van de volgende instrumenten worden gebruikt:

- Verhoging van de premie
- Aanpassing van het beleggingsbeleid
- Verlenging van de periode waarin geen toeslagverlening plaatsvindt
- Tijdelijk verlaging van de pensioenopbouw
- Korting van de aanspraken en rechten
- Wijziging van de inhoud en/of het karakter van de regeling

Het bestuur heeft ten aanzien van de sturingsmiddelen in het kader van het herstelplan het volgende besloten:

In de periode 2009-2013 zal er geen sprake zijn van toeslagverlening.

De stichting heft gezamenlijk premie met de gelieerde vut-stichting. De gezamenlijke premie van de stichtingen bedraagt in 2011: 31% (BPF 26,1% en vut 4,9%). De verwachting bestaat dat het deel van de stichting (BPF) jaarlijks toeneemt.

De vut-stichting is omslaggefinancierd waarbij de verwachting bestaat dat deze stichting jaarlijks een lager percentage aan premie vaststelt aangezien de vut-verplichtingen afnemen.

Het beleggingsbeleid wordt niet aangepast.

Uit het herstelplan blijkt dat na 5 jaar een dekkingsgraad wordt bereikt die tenminste gelijk is aan 105% (einde dekkingstekort). Daarnaast blijkt uit het herstelplan dat vanaf 2015 voldaan wordt aan de wettelijke eisen ten aanzien van het vereist vermogen (einde reservetekort).

Mocht het herstel achter gaan lopen, dan zal het bestuur haar verantwoordelijkheid nemen en besluiten welke aanvullende maatregelen genomen moeten worden.

Ontwikkelingen 2010 met betrekking tot de dekkingsgraad en het herstelplan

In 2010 heeft de dekkingsgraad zich ten opzichte van het herstelplan als volgt ontwikkeld:

	<i>Herstelplan</i> 2010	<i>Werkelijk</i> 2010
Dekkingsgraad per 1 januari 2010	95,7	104,0
<i>Sturingsmiddelen</i>		
Premie:	1,3	2,3
Beleggingen:	2,2	8,9
	<u>3,5</u>	<u>11,2</u>
<i>Overige effecten</i>		
Rentetermijnstructuur	0,0	(13,0)
Uitkeringen	(0,1)	0,1
Overige	(0,1)	(1,7)
	<u>(0,2)</u>	<u>(14,6)</u>
Dekkingsgraad per 31 december 2010	<u>99,0</u>	<u>100,6</u>

Het herstelplan is onder andere gebaseerd op het hierboven geschetste premie- en toeslagenbeleid dat het bestuur in het kader van de noodzakelijke verbetering van de financiële positie heeft vastgesteld. Daarnaast zijn er in het herstelplan aannames gedaan ten aanzien van de verwachte beleggingsrendementen en de ontwikkeling van de rentetermijncurve. In het herstelplan werd op basis van dit beleid en deze aannames een dekkingsgraad ultimo 2010 verwacht van 99%. Jaarlijks wordt het herstelplan geëvalueerd. De daadwerkelijke dekkingsgraad ultimo 2010 bedraagt afgerond 101%. De belangrijkste verschillen ten opzichte van het herstelplan zijn:

- De premiemarge (het verschil tussen de feitelijk ontvangen premie en de benodigde premie) was iets groter dan verondersteld;
- De wijziging (daling) van de rentetermijnstructuur was groter dan verondersteld. Dit zorgde voor een daling van de voorziening pensioenverplichtingen en leidde daarmee tot een daling van de dekkingsgraad met 13%-punt;

Algemene reserve

Stand per 1 januari	(7.532)	(26.817)
---------------------	---------	----------

Mutaties

Bestemming van het saldo van baten en lasten	(7.640)	19.285
--	---------	--------

Stand per 31 december	<u>(15.172)</u>	<u>(7.532)</u>
-----------------------	-----------------	----------------

Reserve beleidsstaffel premie- en toeslagbeleid

Stand per 1 januari	-	-
---------------------	---	---

Mutaties

Mutatie ingevolge beëindigen reserve overgangsregeling 55-min	16.630	-
---	--------	---

Stand per 31 december	<u>16.630</u>	<u>-</u>
-----------------------	---------------	----------

Reserve overgangsregeling 55-min

Stand per 1 januari	15.257	14.544
---------------------	--------	--------

Mutaties

Bestemming van het saldo van baten en lasten	1.373	713
--	-------	-----

Mutatie ingevolge beëindigen reserve overgangsregeling 55-min	(16.630)	-
---	----------	---

Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>15.257</u>
-----------------------	----------	---------------

6. Technische voorzieningen**Voorziening pensioenverplichting voor risico van het pensioenfonds**

Stand per 1 januari	192.559	172.532
---------------------	---------	---------

Mutaties

Pensioenopbouw	16.454	18.206
----------------	--------	--------

Rentetoevoeging	2.613	4.759
-----------------	-------	-------

Onttrekkingen voor pensioenuitkeringen	(5.538)	(2.064)
--	---------	---------

Toevoeging voor pensioenuitvoeringskosten	269	334
---	-----	-----

Wijziging marktrente	26.980	(18.746)
----------------------	--------	----------

Wijzigingen uit hoofde van overdracht van rechten	(133)	9.145
---	-------	-------

Wijzigingen uit hoofde van verzekering overlevingstafels	6.984	6.870
--	-------	-------

Aanpassing overige actuariële uitgangspunten	(4.914)	-
--	---------	---

Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen	<u>(1.009)</u>	<u>1.523</u>
---	----------------	--------------

<i>Totaal mutaties</i>	41.706	20.027
------------------------	--------	--------

Stand per 31 december	<u>234.265</u>	<u>192.559</u>
-----------------------	----------------	----------------

Hieronder is een uitsplitsing van de opbouw van de technische voorziening voor risico pensioenfondsen naar aantal en omvang op basis van de soort deelnemer

	Aantal	2010 €	Aantal	2009 €
Actieve deelnemers	5.888	139.994	5.697	119.632
Pensioengerechtigden	868	34.290	807	27.676
Gewezen deelnemers	7.348	59.981	9.469	45.251
Totaal	14.104	234.265	15.973	192.559
Spaarfonds gemoedsbezwaarden				
Stand per 1 januari		6		6
<i>Mutaties</i>				
Interestvergoedingen		1		-
Stand per 31 december		7		6

7. Overige schulden en overlopende passiva

	2010	2009
Overige schulden		
<i>Te verrekenen premies</i>		
Vastgestelde nog te verrekenen premies	140	224
Verschuldigd wegens te hoog vastgestelde premies	11	47
	151	271
<i>Pensioenen</i>		
Belastingen en sociale lasten	676	223
Uitkeringen	636	5
Waardeoverdrachten	1	354
Uit hoofde van herverzekeringen	824	-
	2.137	582
<i>Derivaten</i>		
Valutaderivaten risico pensioenfondsen	4.684	2.013
Rentederivaten risico pensioenfondsen	853	2.532
Overige derivaten risico pensioenfondsen	71	-
	5.608	4.545
<i>Rekening-courant derden</i>		
Rekening-courant gelieerd VUT-fonds	703	-
<i>Kosten</i>		
Administratiekosten	79	35
Advies- en controle kosten	119	46
Overige	53	-
	251	81
<i>Diverse schulden</i>		
Crediteuren	3	2
Overige	3	1
	6	3
Totaal overige schulden	8.856	5.482

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Premie beleid:

Het huidig premiebeleid is vastgelegd in een beleidsstaffel.

De werkelijke premie aan het gelieerde VUT fonds (Stichting Vuban) is afhankelijk van de uitgaven (uitkeringen en overige kosten) van het fonds. Ieder jaar wordt op basis van nacalculatie de werkelijke premie afgestemd op de uitgaven van de Stichting Vuban (omslagstelsel). De verwachting is dat de werkelijke premie aan de Stichting lager zal zijn dan deze voorcalculatie.

Het verschil komt dan ten goede aan het fonds.

Langlopende contractuele verplichtingen

Het fonds heeft een uitbestedingovereenkomst afgesloten met Syntrus Achmea tot en met 31 december 2012. De jaarlijks te betalen vergoeding bedraagt in 2010 voor standaardwerkzaamheden € 885.000. Eventuele additionele werkzaamheden worden apart in rekening gebracht.

Vanaf februari 2008 heeft het fonds een vermogensbeheerovereenkomst gesloten met MN-services voor onbepaalde tijd met een opzegtermijn van een maand.

Derivaten

Voor het contract omvang van de derivaten wordt verwezen naar de toelichting behorende tot de jaarrekening 2010 paragraaf "Beleggingen (derivaten)".

Toelichting op de staat van baten en lasten over het boekjaar 2010

(in eenheden van duizend euro)

BATEN

	2010	2009
De omzet zijnde de premies en de directe beleggingsopbrengsten bedraagt		
		26.741
		24.651

8. Premiebijdragen risico pensioenfonds

Werkgevers-gedeelte	Werknemers-gedeelte	2010	2009
Periodieke premies			
- Verplichte verzekering	14.827	9.885	24.712
- Voortgezette verzekering	80		80
- Aanvullende verzekering	15	-	15
- ANW-hiaatverzekering	-	221	221
	<u>14.922</u>	<u>10.106</u>	<u>25.028</u>
Aandeel Vut in premiebaten			- (634)
Overige premies			44
Mutaties inzake voorziening premievorderingen			(80)
Mutatie voorziening inzake ramingsverschil voorgaande jaren			(614)
			<u>24.378</u>
			<u>24.728</u>

Samenstelling premiebijdragen

De kostendekkende premie over het boekjaar bedraagt	22.205 ¹	24.955
De feitelijke premie over het boekjaar bedraagt	25.028	24.710
De gedempte premie over het boekjaar bedraagt	18.849	19.301

¹ het huidige premiebeleid is vastgelegd in een beleidsstaffel. In het herstelplan is vastgelegd dat de premie wordt verhoogd tijdens de herstelperiode. De herstellpremie bedraagt in 2010: 3 % en in 2011: 4 % van de pensioengrondslag.

De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate verantwoord.

De samenstelling van de kostendekkende premie is als volgt:

Actuarieel benodigd	16.126	17.885
Opslag voor uitvoeringskosten	1.651	1.615
Opslag voor instandhouden vereiste vermogen	2.445	3.343
Risico premies	1.762	1.896
Premie ANW	221	216
	<u>22.205</u>	<u>24.955</u>

9. Beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds 2010

	<i>Directe beleggings- opbrengsten</i>	<i>Indirecte beleggings- opbrengsten</i>	<i>Kosten van vermogens- beheer</i>	<i>Totaal</i>
Vastgoedbeleggingen	37	81	-	118
Aandelen	8	6.309	(507)	5.810
Vastrentende waarden	571	7.880	-	8.451
Derivaten	1.033	81	-	1.114
Overige beleggingen	-	973	-	973
Overig	64	1.016	-	1.080
	<u>1.713</u>	<u>16.340</u>	<u>(507)</u>	<u>17.546</u>

Beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds 2009

	<i>Directe beleggings- opbrengsten</i>	<i>Indirecte beleggings- opbrengsten</i>	<i>Kosten van vermogens- beheer</i>	<i>Totaal</i>
Vastgoedbeleggingen	-	(1.331)	-	(1.331)
Aandelen	4	7.060	(468)	6.596
Vastrentende waarden	109	7.702	-	7.811
Derivaten	-	(3.764)	-	(3.764)
Overige beleggingen	(64)	-	-	(64)
Overig	(108)	(48)	-	(156)
	<u>(59)</u>	<u>9.619</u>	<u>(468)</u>	<u>9.092</u>

Zakelijke waarden

Vastgoedbeleggingen	118	(1.331)
Aandelen	5.810	6.596

	<u>5.928</u>	<u>5.265</u>
--	--------------	--------------

Vastrentende waarden

Obligaties	8.451	7.811
	<u>8.451</u>	<u>7.811</u>

Derivaten

Rentederivaten	3.051	-
Valutaderivaten	(3.464)	(3.764)
Overige derivaten	1.527	
	<u>1.114</u>	<u>(3.764)</u>

Overige Beleggingen

Hedge funds	366	409
Infrastructuur	607	(473)
	<u>973</u>	<u>(64)</u>

Overig

Interest liquide middelen	1.016	(173)
Overige interest opbrengsten	24	-
Interest wegens te late betaling	3	-
Rente rekening-courant VUT fonds	22	17
Overige opbrengsten	15	-
	<u>1.080</u>	<u>(156)</u>

Totaal beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds	<u>17.546</u>	<u>9.092</u>
---	---------------	--------------

10. Uitkeringen en winstaandeel uit hoofde van herverzekering

Uitkeringen herverzekeringen arbeidsongeschiktheidsrisico	32	7
Uitkeringen herverzekeringen overlijdensrisico	1.437	-
Winsttaandeel uit hoofde van herverzekering	1.000	657
	<u>2.469</u>	<u>664</u>

LASTEN

11. Mutatie voorziening pensioenverplichtingen

	2010	2009
<i>Pensioenopbouw</i>		
Pensioenopbouw	16.454	18.206
<i>Rentetoevoeging</i>		
Interesttoevoeging voorziening pensioenverplichtingen tegen rekenrente 1,303% (2009: 2,544%)	2.613	4.759
<i>Onttrekkingen voor pensioenuitkeringen</i>		
Onttrekking uit de voorziening pensioenverplichtingen en pensioenuitkeringen waaronder project afkoop kleine pensioenen in 2010 van: 2.483	(5.538)	(2.064)
<i>Toevoeging voor pensioenuitvoeringskosten</i>		
Toevoeging excassokosten voorziening voor pensioenverplichtingen	269	334
<i>Wijziging marktrente</i>		
De voorziening pensioenverplichting wordt gewaardeerd op basis van de rentetermijnstructuur	26.980	(18.746)
<i>Wijzigingen uit hoofde van overdrachten van rechten</i>		
Inkomende waardeoverdrachten actuariael	390	9.245
Uitgaande waardeoverdrachten actuariael	(523)	(100)
	(133)	9.145
<i>Wijziging uit hoofde van verzwaring overlevingstafels</i>		
Verzwaring overlevingstafels	6.984	6.870
<i>Aanpassing overige actuariële uitgangspunten</i>		
Aanpassing opslag latent wezenpensioen	(1.101)	-
Aanpassing leeftijdsafhankelijke ervaringsfactoren	(1.315)	-
Aanpassing leeftijdsafhankelijke partnerfrequentie	(2.498)	-
	(4.914)	-
<i>Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen</i>		
Resultaat op sterfte	(760)	(833)
Resultaat op arbeidsongeschiktheid	(31)	8
Resultaat op mutaties	(218)	2.528
Mutatie aandeel herverzekeraar	-	(180)
	(1.009)	1.523
	41.706	20.027

12. Pensioenuitkeringen

Ouderdomspensioen	1.570	1.397
Nabestaanden pensioen	387	316
Wezenpensioen	18	17
Invaliditeitspensioen	227	233
Prepensioen	677	259
<i>Overige uitkeringen:</i>		
- Afkoop wegens gering bedrag	45	61
- Afkoop wegens project "afkoop kleine pensioenen"	2.041	-
- Overige uitkeringen	(5)	-
	<u>4.960</u>	<u>2.283</u>

13. Pensioenuitvoeringskosten

Aandeel administratiekosten Syntrus Achmea Pensioenbeheer		
Boekjaar	1.018	999
Vorig boekjaar	64	76
	<u>1.082</u>	<u>1.075</u>
Andere kosten:		
Advieskosten	459	289
Honoraria accountant	28	40
Bestuurskosten	94	80
Incassokosten	(19)	(13)
Overige kosten	110	74
	<u>672</u>	<u>470</u>
	<u>1.754</u>	<u>1.545</u>
Bestuurdersbeloning		
De beloning aan bestuurders bedraagt	76	61

Het fonds heeft geen personeel in dienst. De beheersactiviteiten worden op basis van een uitvoeringsovereenkomst verricht door personeel in dienst van Syntrus Achmea Pensioenbeheer dan wel vermogensbeheerder.

Honoraria accountant

De externe accountant is PricewaterhouseCoopers N.V.

Op grond van artikel 382a Titel 9 Boek 2 BW is de vermelding van de honoraria van de accountant als volgt:

Onderzoek van de jaarrekening	23	40
Overige controleopdrachten	5	-
	<u>28</u>	<u>40</u>

Het onderzoek van de jaarrekening omvat zowel de wettelijke controle van de statutaire jaarrekening als de verslagstaten in het kader van de Pensioenwet.

14. Mutatie herverzekeringsdeel technische voorzieningen

Wijziging technische voorziening herverzekeraar	(371)	(180)
	<u>(371)</u>	<u>(180)</u>

15. Wijzigingen overige technische voorzieningen

Spaarfonds gemoedsbezwaarden	1	-
	<u>1</u>	<u>-</u>

16. Saldo overdracht van rechten

Inkomende waardeoverdrachten overdrachtsom individueel	(323)	(474)
Inkomende waardeoverdrachten overdrachtsom collectief	(62)	(10.368)
Ontvangsten inzake overkook	-	(178)
Uitgaande waardeoverdrachten overdrachtsom individueel	239	157
	<u>(146)</u>	<u>(10.863)</u>

17. Premies herverzekeringen

Premies herverzekeringen ANW	221	216
Premies herverzekeringen overlijdensrisico	1.299	757
Premies herverzekeringen arbeidsongeschiktheidsrisico	1.236	701
	<u>2.756</u>	<u>1.674</u>

Kasstroomoverzicht

(bedragen x 1.000 Euro)

Boekjaar	Vorig boekjaar					
	Ontvangsten	Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven		
Kasstromen uit pensioenuitvoeringsactiviteiten						
Premies van werkgevers en werknemers	25.112	-	25.112	25.207	-	25.207
Van herverzekeraars ontvangen uitkeringen	1.119	-	1.119	659	-	659
Overdrachten van rechten	10	239	(229)	10.540	7.218	3.322
Pensioenuitkeringen	-	3.869	(3.869)	-	2.303	(2.303)
Betaalde premies herverzekering	-	1.932	(1.932)	-	1.868	(1.868)
Pensioenuitvoeringskosten	-	1.574	(1.574)	-	1.653	(1.653)
Overige activiteiten	-	(1.260)	1.260	-	-	-
Kasstromen uit pensioenuitvoeringsactiviteiten	26.241	6.354	19.887	36.406	13.042	23.364
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten						
<i>Ontwikkeling</i>						
<i>Zakelijke waarden</i>						
Vastgoed	20	-	20	25	868	(843)
Aandelen	8.806	10.255	(1.449)	6.402	3.485	2.917
<i>Vastrentende waarden</i>						
Obligaties	175.062	188.174	(13.112)	10.233	26.119	(15.886)
Deposito's	-	1.299	(1.299)	-	7.101	(7.101)
Overige vastrentende waarden	-	-	-	-	-	-
<i>Derivaten</i>						
Derivaten	989	6.964	(5.975)	(1.053)	5.286	(6.339)
<i>Overige beleggingen</i>						
Overige beleggingen	8.222	7.553	669	7.237	1.443	5.794
Subtotaal ontwikkeling portefeuille	193.099	214.245	(21.146)	22.844	44.302	(21.458)
<i>Opbrengsten portefeuille</i>						
<i>Zakelijke waarden</i>						
Vastgoed	37	-	37	-	-	-
Aandelen	(499)	-	(499)	(464)	-	(464)
<i>Vastrentende waarden</i>						
Obligaties	571	-	571	109	-	109
<i>Derivaten</i>						
Derivaten	1.033	-	1.033	-	-	-
<i>Overige beleggingen</i>						
Overige beleggingen	64	-	64	(172)	-	(172)
Subtotaal opbrengsten portefeuille	1.206	-	1.206	(527)	-	(527)
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten	194.305	214.245	(19.940)	22.317	44.302	(21.985)
Totaal kasstroom	220.546	220.599	(53)	58.723	57.344	1.379
Liquide middelen						
Stand per begin boekjaar	2.613			1.234		
Stand per einde boekjaar	2.560			2.613		
Afname/toename	(53)			1.379		

In het kasstroomoverzicht is de mutatie van de overige vorderingen en de overige schulden inzake de beleggingsrubriek voor zowel het boekjaar als vorig boekjaar verwerkt in de opbrengsten portefeuille. De liquide middelen inzake de beleggingsrubriek zijn in de vergelijkende cijfers onder de betreffende beleggingsrubriek opgenomen. De kosten vermogensbeheer worden in het boekjaar opgenomen bij de betreffende rubriek en in mindering gebracht op de kasstroom uit opbrengsten portefeuille.

Actuariële verklaring

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche

Opdracht

Door Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche te Den Haag is aan Mercer Certificering B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2010.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

In overeenstemming met de richtlijn "Samenwerking tussen accountant en actuaris ter zake van de controle van verantwoordingen van verzekeringsinstellingen" heeft de accountant van het pensioenfonds mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid en de volledigheid van de administratieve basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeelsvorming van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. De door het pensioenfonds verstrekte administratieve basisgegevens en de bevindingen van de accountant ten aanzien hiervan zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt voor mijn beoordelingswerkzaamheden heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- heb ik ondermeer onderzocht of de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld, en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum aangegane verplichtingen kan nakomen, mede in aanmerking nemend het financieel beleid van het pensioenfonds.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum lager dan het wettelijk minimaal Vereist Eigen Vermogen. Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een dekkingstekort.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet, met uitzondering van de artikelen 131 lid 1 en 132 lid 1, aangezien het pensioenfonds niet beschikt over het minimaal Vereist Eigen Vermogen en het Vereist Eigen Vermogen.

De vermogenspositie van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche is naar mijn mening slecht, vanwege een dekkingstekort.

Amstelveen, 29 juni 2011

Drs. S.I. Keijmel AAG
verbonden aan Mercer Certificering B.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2010 van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche te Den Haag gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2010 en de staat van baten en lasten over 2010 en de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het Bestuur

Het bestuur van de Stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW) en met inachtneming van het bepaalde in artikel 146 Pensioenwet. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche per 31 december 2010 en van het saldo van baten en lasten over 2010 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW met inachtneming van het bepaalde in artikel 146 Pensioenwet.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:393 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amsterdam, 29 juni 2011

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door H.C. van der Rijst RA

Slotwoord

Het bestuur zegt gaarne dank aan allen die, in welke functie dan ook, in de verslagperiode voor de Stichting werkzaam zijn geweest.

Eemnes, 1 juni 2011

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Banden- en Wielenbranche

Het bestuur:

Co Dwarswaard, plaatsvervangend voorzitter

Ruud Spuijbroek, secretaris

Bijlage

Samenvatting van de pensioenregeling zoals deze per 1 januari 2006 van kracht is.

De basispensioenregeling bestaat uit:

- Ouderdomspensioenregeling;
- Partnerpensioen;
- Tijdelijk partnerpensioen
- Wezenpensioen.

Daarnaast bestaan er de volgende aanvullende regelingen:

- Vrijwillige ANW-hiaat verzekering;
- WAO/WIA-excedentregeling
- Excedentopbouwregeling

De basis pensioenregeling:

Deelnemer:

De werknemer van 21 jaar en ouder.

Pensioendatum:

Eerste dag van de maand, waarin de deelnemer 65 jaar wordt.

Pensioenrichtleeftijd

62 jarige leeftijd

Opbouw pensioen:

De regeling betreft een middelloonregeling waarbij de jaarlijkse opbouw vanaf 1 januari 2006 2,04% van de pensioengrondslag per jaar is.

Pensioengevend loon:

Jaarsalaris plus vakantietoeslag met een maximum van twee maal het maximum dagloon premieheffing WW.

Pensioengrondslag:

Pensioengevend loon minus de franchise.

Bij pensionering bestaat voor deelnemers de mogelijkheid uitruil van partnerpensioen aan te vragen. Er is volledige uitruil mogelijk van de vanaf 1 januari 2001 opgebouwde rechten.

Partnerpensioen:

70% van het ouderdomspensioen.

Tijdelijk partnerpensioen:

Indien een deelnemer tijdens een actief dienstverband komt te overlijden, wordt aan zijn nabestaande een tijdelijk partnerpensioen uitgekeerd, uiterlijk tot de 65ste verjaardag van de nabestaande.

Wezenpensioen:

Per wees 14% van het ouderdomspensioen en wordt uitgekeerd tot de 18de verjaardag van het kind.

De pensioenregeling

Vanaf 1 januari 2006 is de prepensioenregeling voor alle deelnemers komen te vervallen. Daarnaast is de overgangsregeling om vervroegd uit te treden voor deelnemers die op of na 1 januari 1950 zijn geboren komen te vervallen. Dit betekent echter niet dat zij niet meer kunnen uittreden voor de 65-jarige leeftijd. Voor deze groep wordt vervroeging van de pensioenleeftijd mogelijk doordat:

- meer ouderdomspensioen wordt opgebouwd door het hogere opbouwpercentage en de lagere franchise per 1 januari 2006;
- de tot en met 31 december 2005 opgebouwde prepensioenaanspraken zijn omgezet in extra ouderdomspensioen;
- voor deelnemers die op 31 december 2000 21 jaar of ouder waren én op dat moment in dienst waren bij een aangesloten werkgever én vanaf 1 januari 2001 tot 1 januari 2006 deelnemer waren aan de prepensioenregeling van het fonds is een overgangsregeling getroffen. Voor deze groep deelnemers is de oude suppletieregeling vertaald in extra aanspraken ouderdomspensioen. Dit is nodig omdat deze groep nog niet voldoende kan opbouwen in de nieuwe regeling om vervroegd met ouderdomspensioen te kunnen gaan. Er zal pas sprake zijn van extra aanspraken op het moment dat deze ook daadwerkelijk gefinancierd zijn. Wanneer een deelnemer voor die tijd de bedrijfstak verlaat, bestaan er geen rechten op extra aanspraken.

Op moment van uittreden stopt de pensioenopbouw.

Deelnemers die vóór 1 januari 1950 geboren zijn kunnen nog steeds vervroegd uittreden (deze regeling wordt uitgevoerd door de VUBAN)

Voor deelnemers die vóór 1 januari 1950 geboren zijn geldt een andere overgangsregeling. Zij konden tot 1 juli 2006 vervroegd uittreden op basis van de oude uittredingsleeftijden, dus op 60, 59 of 57,5.

Vanaf de tweede helft van 2006 is de uittredingsleeftijd voor deze groep stapsgewijs verhoogd. Voor de periode vanaf 2007 zijn de volgende staffels van toepassing.

Voor deelnemers die minder dan 35 jaren in de branche hebben gewerkt:

Kalenderjaar	Vroegst mogelijke uittredingsleeftijd
in 2007	60 jaar en 6 maanden
in 2008	60 jaar en 9 maanden
in 2009	61 jaar
In 2010	61 jaar en 3 maanden

Voor deelnemers die ten minste 35 jaren maar minder dan 40 jaren in de branche hebben gewerkt:

Kalenderjaar	Vroegst mogelijke uittredingsleeftijd
in 2007	59 jaar en 6 maanden
in 2008	59 jaar en 9 maanden
in 2009	60 jaar

Voor deelnemers die ten minste 40 jaren in de branche hebben gewerkt:

Kalenderjaar	Vroegst mogelijke uittredingsleeftijd
in 2007	58 jaar

Om in aanmerking te kunnen komen voor de overgangsregeling moet een deelnemer niet alleen een bepaalde leeftijd hebben, maar ook aan de volgende voorwaarden voldoen:

- hij moet deelnemen aan de pensioenregeling van het pensioenfonds; én
- op 31 december 2000 in dienst zijn geweest bij een aangesloten werkgever en vanaf 1 januari 2001 tot en met 31 december 2005 onafgebroken deelnemer zijn geweest in de Prepensioenregeling van het pensioenfonds en vervolgens vanaf 1 januari 2006 tot de uittredingsrichtdatum onafgebroken deelnemer zijn in de pensioenregeling van het pensioenfonds; én
- hij moet in de vijf jaar direct voorafgaand aan de uittredingsdatum ononderbroken als werknemer werkzaam zijn geweest bij één of meer aangesloten werkgevers; én
- hij moet zijn ouderdomspensioen vervroegen tot de uittredingsrichtdatum (62 jaar).

De deelnemer kan gebruik maken van de spaarvutregeling gemaximeerd tot 50%.

Voor de deelnemers die gebruik maken van de overgangsregeling geldt dat wordt uitgegaan van een ingangsdatum van het vervroegde ouderdomspensioen op 62 jaar. Dit hangt samen met de nieuwe pensioenregeling die voor alle deelnemers geldt. Dit betekent dat deelnemers die gebruik maken van de overgangsregeling in de periode vanaf 62 jaar tot en met 65 jaar geen pensioen meer opbouwen. Uiteraard hoeft er over die periode ook geen premie meer te worden afgedragen.

De hoogte van de totale uitkering (incl. een stukje vervroegd ouderdomspensioen vanaf 62 jaar) bedraagt tot de 65-jarige leeftijd 75% of 80% van het laatstverdiende salaris. Het percentage is afhankelijk van de leeftijd op 1 januari 2001.

Uiteraard worden de op 31 december 2005 lopende uitkeringen uit de oude prepensioenregeling en de overgangsregeling uitgekeerd tot dat de 65-jarige leeftijd wordt bereikt. Voor deze uitkeringsgerechtigden blijft de pensioenopbouw ook doorlopen tot de 65-jarige leeftijd.

